

zelena dežela

Glasilno Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 72, januar 2009

stran

4

*Pogovor - Milan Pogačnik
Vem, kaj je treba narediti*

stran

6

*Tema meseca - Varno delo z
mehanizacijo
Nevarno je delati ne varno*

stran

10

*Aktualno
Nacionalna poklicna
kvalifikacija*

stran

14

*Pravni nasvet
Služnost v javno korist*

Blišč in slutnja bede

» CIRIL SMRKO LJ

predsednik

Malo je tako odmevnih dogodkov v Evropi, kot je sejem Zeleni teden, ki na berlinsko sejmišče privabi večstotisočglavo množico. Od nekdanj so novinarji in zainteresirana javnost na Zelenem tednu čakali, da jim je sam evropski kmetijski vrh zaupal, kakšne bodo nove smernice skupne kmetijske politike ter jih opozoril na novosti prihajajočega leta.

Letošnji sejem je bil, tako kot vsa leta, pompoz in bleščeč. Le malokateri razstavljaev je s svojim nastopom pokazal bojazen pred prihajajočo gospodarsko krizo. Pa vendar je bilo v ozadju čuti ti skrb glede globalne prehranske strategije: ali lahko (tudi teoretično) pridelamo dovolj hrane za svetovno populacijo? Tudi če odmi slimo administrativne omejitve, obstaja strah, da bo zagotavljanje hrane za prebivalce našega planeta vedno težja naloga.

V času od leta 1990 do leta 2005 se je svetovna površina kmetijskih zemljišč v uporabi zmanjšala za 5 %. Zaradi razvoja tehnologije se je kljub temu pridelava žit povečala za 12 %. Na drugi strani se je svetovna populacija v istem času povečala za dobrih 22%! Nemška kmečka zveza trdi, da lahko en nemški kmet prehrani 134 odraslih ljudi. Gotovo je to res, a kmalu tudi to ne bo dovolj. Obenem ta podatek drži zgolj za normalne razmere. Teh pa je ob velikih klimatskih spremembah vedno manj. Torej je pod vprašaj postavljena stabilnost kmetijske pridelave.

Z vprašanjem prehranske varnosti je povezana tudi gospodarska kriza, katere verjetno še nismo začutili v vseh razsežnostih. Kakšen delež krivde za svetovno recesijo lahko nosi kmetijstvo? Tako rekoč nikakršen! In kakšen bo njegov delež pri reševanju gospodarstva? Verjetno velik. Ker kmetijstvo pomeni proizvodnjo, novo ustvarjene dobrine in ne špekulacijo. Narave ne moreš preslepiti in jo pretopiti v številke, s katerimi manipuliraš na borzi. In ravno v času svetovne gospodarske krize se je pokazala pomembnost multifunkcionalnega značaja evropskega kmetijstva!

In končno, kje bo mesto kmetijstva med recesijo in po njej? Najbrž tam, kjer vedno: bolj na repu. Že danes vidimo, kako se podeljujejo premostitvena sredstva ravno tistim, ki so to krizo povzročili. In ti zneski so mnogokratniki neposrednih plačil v kmetijstvu, vpeljanih namesto cenovnih izravnjav, ki so od nekdanj burile duhove med nekmečkim prebivalstvom. Danes so prejemniki podpor banke in velika podjetja luksuznih dobrin – tisti, ki so ponujali svoje (izjemno drage) usluge oz. izdelke ljudem, ki si jih dejansko niso mogli privoščiti.

Ob koncu naj sklenem z opozorilom brazilskega ministra za kmetijstvo na prvem berlinskem ministrskem vrhu. Dejal je namreč, da pri skrbi za dobrobit svetovnega prebivalstva ne smemo pozabiti na kmeta, ki kljub dejstvu, da prehrani sto in več odraslih zemljanov, pogosto ostaja na robu družbe – socialnem in finančnem. Če se bo takšen odnos nadaljeval, bo vedno manj tistih, ki bodo ohranjali krhko ravnovesje v svetovni oskrbi s hrano.

IZ VSEBINE

NOVICE

Enakopravni partnerji.....	3
Zeleni teden v Berlinu.....	3

POGOVOR – DR. MILAN POGAČNIK

Vem, kaj je treba narediti in kako se tega lotiti	4
---	---

TEMA MESECA – VARNO DELO Z MEHANIZACIJO

Nevarno je delati (živeti) ne varno	6
Strojne storitve kot vir zaslužka na kmetiji	9

AKTUALNO

Certifikat za potrditev znanja	10
Slovenska strižca na Norveškem.....	11

GOZD IN LES

Lesu ni moč zapreti pipe	12
Tretja licitacija vrednejših sortimentov v Sloveniji.....	12

OBJAVA MKGP

Urejanje GERK-ov pred oddajo zbirne vloge	13
---	----

PRAVNI NASVETI

Služnost v javno korist.....	14
------------------------------	----

Odločitev je potrebna takoj	15
-----------------------------------	----

GOSPODARNO KMETOVANJE

Uveljavite investicijske olajšave!.....	16
---	----

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Napovednik za mesec februar.....	17
----------------------------------	----

EVROPSKE NOVICE

Evropski utrinki	20
------------------------	----

RAZPISI

Dobrote slovenskih kmetij 2009 - razpis	20
---	----

ZA SPROSTITVEV

Kuharski recept - Kostelski želodec.....	23
Prešernov dan – slovenski kulturni praznik.....	23

VABIMO

Razpis Mladi in kmetijstvo 2009	24
---------------------------------------	----

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/ 513 66 00, faks: 01/ 513 66 50, e-naslov: zelena.dezela@kgzs.si.

Uredništvo: KGZS, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/513 66 40, 01/513 66 78.

Odgovorna urednica: mag. Tatjana Čop

Grafično oblikovanje, prelom in izvedba: Kmetijska založba, d.o.o.

Jezikovni pregled: Marjana Cvirn. Tisk: Delo, d. d.

Naklada: 93.000 izvodov. Cena: 0,35 €. Časopis je za člane KGZS brezplačen.

Enakopravni partnerji

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Ciril Smrkolj in v.d. direktorja KGZS Igor Hrovatič sta se 23. januarja, skupaj s predstavniki drugih nevladnih organizacij v kmetijstvu, srečala s predsednikom Vlade Borutom Pahorjem ter predstavniki ministrstev, ki so povezani s kmetijstvom. Šlo je za srečanje z bodočimi partnerji v razvojnem dialogu, s katerim naj bi začeli v drugi polovici februarja. Na srečanju so spregovorili o aktualnih vprašanjih, s katerimi se trenutno srečujejo člani KGZS.

Ciril Smrkolj je povedal: »Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije smo veseli povabila k dialogu. Kriza v vseh pogledih zahteva tudi prisotnost kmetov pri sprejemanju pomembnih odločitev. Zato je nujno zbornici zagotoviti možnost zastopanja interesov članov v socialnem in razvojnem dialogu. Želimo biti enakopraven partner vladi pri pogajanjih o socialnem partnerstvu in pričakujemo našo vključitev v Ekonomsko-socialni svet. Od Vlade pričakujemo več podpore domači živilsko predelovalni industriji. Prav tako je brez

»Od vlade pričakujemo prispevek k dvigu zavesti potrošnikov, da kupujejo izdelke slovenskega porekla, kakor tudi skrb za varovanje kmetijskih zemljišč,« je poudaril Ciril Smrkolj.

slovenskega lastništva v živilsko-predelovalni industriji in trgovini razvoj kmetijstva in podeželja negotov. Zahtevamo ukrepe, ki bodo pospeševali lokalno samooskrbo in skrajšali pot od nji-

ve do potrošnika.« Smrkolj je še poudaril pomen javnih služb v kmetijstvu in zagotavljanja rednega financiranja le teh.

»MARJAN PAPEŽ

Zeleni teden v Berlinu

Na sejmju, ki obsega površino 115.000 kvadratnih metrov, se je predstavilo okoli 1.600 razstavljalcev iz 56 držav.

V Berlinu se je v četrtek, 15. januarja zvečer z otvoritveno svečanostjo začel sejem Zeleni teden, ki sodi med najbolj odmevne sejme v Evropi. Organizatorji ga opisujejo kot kmetijsko-potrošniškega. Letos je bila država partnerica Nizozemska, ki se je predstavljala pod sloganom

»Kakovost iz sosodstva«. Na svečanem odprtju je bilo slišati veliko optimizma, predvsem iz ust komisarke za kmetijstvo Mariann Fischer Boel ter nemške in nizozemske kmetijske ministrice. Nagovor predsednika Nemške kmečke zveze Gerda Sonnleitnerja pa je bil bolj zadržano optimističen.

V času sejma je namreč večkrat opozoril na to, da je kmetijstvo med tistimi panogami, ki zanesljivo niso krive za gospodarsko krizo, v kateri se je znašel svet, a bo kljub temu utrpelo določeno škodo, ki bo sicer manjša kot v drugih gospodarskih vejah. Obenem je poudaril, da bodo prav tisti, ki so povzročili krizo, tudi prejemniki državnih in evropskih pomoči.

Letošnji sejem je v marsičem poseben. Za razliko od prejšnjih, na katerih so novinarji iz prve roke izvedeli, kakšne spremembe in novosti čakajo evropske kmete v prihajajočem letu, so bili letos deležni kratke, a odmevne obljube: »Do leta 2013 ne bo večjih sprememb v skupni kmetijski politiki!« Med drugim je sejem zaznamoval obisk ruskega premiera Vladimirja Putina, kar sicer ni presenetljivo, saj je Rusija pomembna gospodarska partnerica Nemčije, po drugi strani

pa velja za neizkoriščen kmetijski potencial. Za posebnost letošnjega sejma sta poskrbela tudi dva, za kmetijsko politiko zelo zanimiva in pomembna dogodka: prvi je bil Berlinsko srečanje kmetijskih ministrov držav članic EU in drugi Mednarodni forum za hrano in kmetijstvo. Obeh dogodkov (kakor tudi odprtja) sta se udeležila predsednik KGZS Ciril Smrkolj in član upravnega odbora Boris Grabrijan. Sejem sta izkoristila za številna srečanja s stanovskimi in vladnimi organizacijami držav, ki so se tam predstavljale. Med drugim sta se udeležila sprejema Nemške kmečke zveze. Obiskala sta tudi razstavne prostore bivših jugoslovanskih republik: Hrvaške, Makedonije in Srbije. S slednjimi sta se pogovarjala o dodatnih možnostih sodelovanja pri pripravi za vključitev v Evropsko unijo.

»TATJANA ČOP

Kmetijski minister dr. Milan Pogačnik je skupaj s predsednikom KGZS Cirilom Smrkoljem in Dejanom Židanom, predsednikom uprave skupine Panvita, na slovenskem razstavnem prostoru sprejel delegacijo Mednarodne zveze kmetijskih novinarjev (IFAJ), v kateri je bilo osemnajst novinarjev iz petnajstih držav.

Vem, kaj je treba narediti in kako se tega lotiti

Prof. dr. Milan Pogačnik ni novo ime v vlogi ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Po petih letih se spet vrača na stari položaj. Ali nove izkušnje pomenijo tudi drugačno gledanje na vlogo ministrstva in po čem si bomo zapomnili leto 2009?

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ste bili že pred petimi leti. Ali lahko primerjate tisto obdobje s sedanjim?

Težko in nehvaležno je primerjati dve povsem različni obdobji. Leta 2004 sem bil sicer minister le deset mesecev, vendar so obdobje pred petimi leti zaznamovale pospešene priprave na vstop v Evropsko unijo. Naloge ministrstva so bile v celoti temu podrejene.

Danes je drugače. Če je bil takrat čas priprav, je sedaj čas uresničevanja takratnih načrtov. Tudi položaj v Sloveniji je, če ga lahko tako ocenim, veliko bolj zrel in drugačen. V tem času je bil sprejet dober model kmetijske politike tako na področju neposrednih plačil kot na področju razvoja podeželja, predvsem z vidika pogojev in značilnosti Slovenije. Tudi slovensko kmetijstvo je od vstopa v Evropsko unijo napredovalo.

Sicer pa so moji osebni vtisi po približno mesecu in pol ministrovanja pozitivni. Na ministrovstvu ni veliko sprememb, saj je sestava zaposlenih podobna tisti iz leta 2004. Lahko jih pohvalim, da so dobri sodelavci in da moja ekipa dobro dela. In če naredim še eno primerjavo z letom 2004: moje prvo ministrovanje je bilo neke vrste pripravništvo, ko sem se seznanil z delom ministrstva in njegovim ustrojem. Danes vem, kaj je treba narediti na ministrovstvu in kako se tega lotiti.

In česa se boste najprej lotili?

Slovenija in slovensko kmetijstvo se v tem letu srečujeta s krizo oziroma recesijo, ki je zajela ves svet. Zato je ena od prednostnih nalog prav smotrna, učinkovita, racionalna in pravočasna izraba sredstev, ki jih kmetijstvu namenjata tako država kot Evropska unija. S tem želimo doseči, da bodo kmetje čim prej prejeli plačila ukrepov kmetijske politike, da bi kmetje lažje urejali svoje fi-

nančne obveznosti. Sprejeli smo tako imenovano časovnico ukrepov, v kateri so natančno predvideni roki za pripravo posameznih ukrepov – od priprave samega ukrepa do razpisa in samega izplačila. Že v decembru 2008 nam je tako uspelo izplačati 28 milijonov evrov plačil iz naslova ukrepa OMD.

Zelo pomembna je prilagoditev kmetijske politike trenutnemu stanju v kmetijstvu in novim globalnim izzivom. Kmetijstvo poleg

pridelave in predelave hrane opravlja še vrsto drugih nalog, kot so varovanje okolja, ohranjanje poseljenosti podeželja, ohranjanje kulturne, zgodovinske in arhitekturne dediščine, poleg tega pa na podeželju živi več kot 40 odstotkov Slovencev. Zato bomo intenzivno pripravljali novo strategijo kmetijstva po posameznih panogah, kar bo tudi izhodišče za pogovore o slovenskem pogledu na prihodnost skupne kmetijske politike EU. Pripraviti moramo akcijski načrt v okviru strategije prilagajanja slovenskega kmetijstva in gozdarstva na podnebne spremembe. Na področju ribištva bo potrebno začeti izvajati v jeseni sprejeti operativni program za razvoj ribištva.

Pozorni smo tudi na finančno in gospodarsko krizo. V tem okviru bomo pripravili nekatere zelo ciljno naravnane ukrepe, kot so odpravljanje zaraščenosti na Krasu, ukrep za ohranjanje strmih vinogradov ipd.

Poleg tega želimo izboljšati tudi delovanje ministrstva in organov v sestavi. Lotili smo se pregleda organiziranosti ministrstva in sistematizacije delovnih mest. Naš cilj je delati in ustvarjati v korist slovenskega kmeta in za varno ter kakovostno hrano naših potrošnikov.

Ali to pomeni tudi sprejetje novih zakonov?

V normativnem načrtu ministrstva je kar nekaj pomembnih zakonov oziroma njihovih sprememb. Med drugim so to novi za-

kon o soobstoju gensko spremenjenih rastlin ter spremembe zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, zakona o zadrukah ter zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin. V letu 2009 načrtujemo sprejem 4 zakonov, 33 uredb in 100 pravilnikov. Želimo tudi dopolniti program razvoja podeželja glede na aktualno dogajanje v kmetijstvu.

Ne smem pozabiti omeniti prenove našega informacijskega sistema. Ta je zelo zahteven in zato moramo vsak poseg vanj dobro premisliti. Menim pa, da bi lahko zmanjšali njegovo razdrobljenost, hkrati pa z racionalizacijo in uskladitvijo še bolj povezali ustanove med seboj.

O delovanju oziroma nedelovanju informacijskega sistema veliko govorimo vsako leto, ko se bliža čas elektronskega izpolnjevanja vlog za plačila ukrepov kmetijske politike. Bo letos kaj drugače?

Ena od mojih prvih nalog je bila prav sprejem časovnice rokov, ki se jih moramo držati, da izvedemo celoten projekt racionalno in pravočasno. Za izvedbo projekta bo skrbela državna sekretarka mag. Sonja Bukovec, ki ima z delom agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja veliko izkušenj, zato bo lažje tudi odpravila morebitne napake iz preteklosti. Prav tako smo ustanovili skupino za koordinacijo izvedbe projekta, ki bo skrbela za pravočasno sprejetje potrebnih ukrepov, pravočasne posodobitve informacijskega sistema in pripravo navodil. Priprave dobro potekajo, tako da menim, da med 5. marcem in 15. majem, ko bo potekalo izpolnjevanje vlog, ne bi smelo biti težav. Seveda pa se moramo zavedati, da ko govorimo o delovanju informacijskih sistemov, ti verjetno nikoli ne morejo biti stoodsto-

tno zanesljivi. Če bomo v resnici delovali usklajeno, bodo vsa plačila za ukrepe OMD izplačana že letos v decembru. Seveda pa je naša naloga, da v sodelovanju z ministrstvom za finance pravočasno zagotovimo tista sredstva, ki jih izplačuje država.

Vaš cilj je delovati v dobro slovenskega kmetstva. Predvidevam, da brez sodelovanja s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije ne bo šlo ...

Seveda ne. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je največja nevladna organizacija in odnosi z njo so za ministrstvo zelo pomemb-

ni. Dobro poznam ekipo, ki dela v njej, in njeno vodstvo in menim, da lahko tvorno sodelujemo. Prav zato sem se odločil, da predstavnike zbornice vsak mesec povabim na razširjeni kolegij ministra, kjer v sodelovanju z drugimi pripravljamo načrte za delo ministrstva in javne zavode, ki izvajajo programe za ministrstvo. Menim, da je to dober način, da sproti rešujemo morebitne težave, hkrati pa se lahko neposredno dogovorimo za skupna sodelovanja pri večjih projektih.

Nenazadnje pa si izvajanja ukrepov ministrstva ne morem zamisliti brez delovanja strokovnjakov kmetijske svetovalne službe pri KGZS, ki se mora te vloge in tudi odgovornosti tako do kmeta kot do države zavedati. Pri tem si želim, da bi svetovalcem omogočili še boljše usposobljenost in jim ponudili tudi nekatera bolj specifična izobraževanja. To pomeni, da morajo svetovalci svoja znanja nadgraditi in razširiti. Glede na to, da imamo podoben oziroma skoraj enak cilj, menim, da bomo z zbornico lahko uspešno sodelovali.

»ROBERT PEKLAJ

Kdo je dr. Milan Pogačnik?

Milan Pogačnik se je rodil 30. avgusta 1946 v Celju. Leta 1971 je diplomiral na veterinarskem oddelku Biotehniške fakultete. Po opravljenem magisteriju in doktoratu s področja patološke morfologije je bil leta 1984 izvoljen v naziv docenta, leta 1989 v izrednega profesorja, leta 1994 pa v rednega profesorja Univerze v Ljubljani. Pogačnik je v svojem 37-letnem delovanju na področju veterinarstva sodeloval pri pripravi Strategije razvoja kmetijstva ter zakonskih in podzakonskih aktov s področja veterinarstva in živinoreje. Kot nacionalni koordinator je sodeloval pri različnih razvojnih projektih v Evropski uniji. Z uspešnim vodenjem Veterinarske fakultete je prispeval k verifikaciji programov študija po standardih EU ter tudi k povezovanju najzahtevnejših veterinarskih dejavnosti v Sloveniji v eno institucijo v letu 2000/2001. Poleg funkcije dekana na Veterinarski fakulteti, ki jo je uspešno opravljal od leta 1990, je bil v preteklih letih tudi predsednik upravnega odbora Univerze v Ljubljani, predsednik združenja VetNEST, član izvršilnega odbora European Association of Establishment for Veterinary Education, predsednik Veterinarskega sveta Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), član kolegija ministra MKGP ter minister MKGP. Od leta 2007 je član upravnega odbora Evropske agencije za varno hrano (EFSA). Je tudi član Znanstveno-svetovalnega komiteja pri Evropskem Centru za validacijo alternativnih metod (ECVAM) ter stalni član slovenske delegacije letnih srečanj generalne skupščine OIE (Office International Epizootie) v Parizu.

Za ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije je bil imenovan 21. novembra 2008.

Nearno je delati (živeti) ne varno

Že od sredine osemdesetih let drži žalostna statistika, da pri kmečkih opravilih v Sloveniji letno umre v povprečju okoli 40 ljudi. Blizu 30.000 traktorjev je v Sloveniji neregistriranih in le-ti so večinoma brez loka in kabine.

»Meni se kaj takega ne more zgoditi,« pogosto slišimo, ko med kmeti nanese pogovor na še eno od nesreč, v kateri je družina ostala brez sina, očeta ali starega očeta, kmetija pa brez gospodarja. Tragedija je trenutno aktualna, morda še, dokler ne ovne cvetje na svežem grobu, potem pa v hitenju vsakdana nanjo, razen domačih, hitro pozabimo. Pa tudi če ta misel že ni izrečena na glas, je pogosto, prepogosto, trdno zasidrana v mišljenju naših kmetov. Tako trdno, da se ne zavedajo/mo, da je to že prvi korak, da se lahko kateremu koli izmed njih in nas zgodi prav to. Morda že danes, jutri. In da bi to preprečili, naredimo malo, in v preštevilnih primerih se gibljemo na tanki meji med »biti« in potencialno jutri že »ne biti«. Kako racionalno razložiti preštevilne primere, ko na kmetiji zmorejo več deset tisoč evrov za nov traktor, »zmanjka« pa kakih 300 evrov, da bi na stari traktor namestili lok. Kot da je »ceneje«, če se z njim ubije stari oče, ko v sezoni s »ta starim« traktorjem pomaga zgrabljati krmo! In delež mrtvih kmetov upokojencev je vsako leto večji. In ne boste verjeli: v Sloveniji je kar okoli 30.000 traktorjev neregistriranih in le-ti so večinoma brez loka in kabine in z njimi se kmetje vztrajno pobijajo. In tudi pri delu v gozdu vsako leto vztrajno plačujemo visok krvni davek. In kje je čarobna palica, ki bi presekal ta gordijski voz? Ima jo vsak izmed nas, zase in za svojo okolico.

Predpogoj za varno delo v gozdu sta usposobljenost in ustrezna osebna varovalna oprema.

ŽALOST V ŠTEVILKAH

Že od sredine osemdesetih let dalje drži žalostna in nepopolna statistika, da pri kmečkih opravilih v Sloveniji na leto umre v povprečju okoli 40 ljudi. Ocene poškodovanih se gibljejo med 600, če upoštevamo le »poklicne« kmete, in 6000, če zajamemo še vse ostale, saj se z gozdnim in kmetijskim delom ne ukvarjajo le kmetje, ampak tudi vsakdo, ki ga to zanima in ima čas ter zemljo oz. gozd.

Še najbolj se je mogoče zaneseti na podatke o nesrečah s traktorji, ki predstavljajo vsaj

polovico vseh nesreč. Zagotovo je mogoče trditi, da je smrtnost pri traktorskih nesrečah v Sloveniji med najvišjimi v Evropi. Od leta 1981 do 2005 je zaradi posledic prometnih in delovnih nesreč s traktorjem umrlo 820 ljudi. Kakšno je stanje pri nesrečah med delom z živino, stroji ali na primer s pesticidi, ni znano. Podatkov nimajo ne ministrstva in ne policija, v zdravstvenih statistikah pa se skrivajo pod različnimi poškodbami oz. stanji. Dokaj zanesljive podatke imamo za gozdarstvo, kjer se je od leta

1997 do leta 2005 zgodilo povprečno 14 nesreč s smrtnim izidom. V bistvu na ravni države nihče sistematično ne spremlja varnosti pri delu v kmetijstvu in gozdarstvu med nepoklicnimi lastniki zemljišč in gozdov, niti med tistimi, ki jim je kmetijstvo glavna dejavnost.

TRAKTOR NAŠ VSAKDANJI

Traktorjev naj bi bilo po ocenah v Sloveniji okoli 120 tisoč, od tega jih 30 tisoč nikoli ni bilo registriranih in po večini nimajo varnostnega loka ali kabine, ki sta za varnost pri delu

Subvencije za traktorje in varnost

Hvala bogu, da je vsak novi traktor, ki pride na našo kmetijo, prispevek k manjši verjetnosti nesreč in preživetju voznika, če se nesreča že zgodi (vseh ne bomo nikoli preprečili, lahko pa v največji meri preprečimo najhujše posledice), pa naj poklicani in nepoklicani še tako vztrajno ponavljajo o neracionalnosti teh nakupov (saj poznate tisto o tujem in koprivah ...). Toda tudi 2.000 in več novih traktorjev letno ne bo pomagalo, če se bodo kmetje še naprej tako pogosto vozili naokoli brez lokov in kabin, brez delujočih zavor, brezskrbni in pijani ... Tudi še tako visoke kazni (okoli 500 evrov za neregistriran traktor) ne pomagajo nič, če nimamo razčiščenih stvari v glavi. Z lučjo pri belem dnevu ne bi našli kmeta, ki ni privezan z varnostnim pasom v avtu, a kar 30.000 se jih mirno in veselo vozi s traktorji brez loka in kabine, očitno računajoč, da za krsto se bo pa še vedno nekje našlo. Pa čeprav, kakor pravi Andrej Podpečan, za krsto dobimo kar dva loka.

TEMA MESECA – VARNO DELO Z MEHANIZACIJO

izjemno pomembna. Z njuno uvedbo se je leta 1984 število smrtnih nezgod s traktorjem v Sloveniji namreč prepolovilo. Statistično je opremljenost slovenskih kmetij s traktorji sicer enako dobra kot v zahodni Evropi, a kakovostna slika je

let. Vendar je v zadnjih letih vse več smrtno ponesrečenih voznikov traktorjev starih nad 55 let. Izrazito povečanje povprečne starosti voznikov traktorjev odpira vrsto vprašanj, tudi socioloških o starosti gospodarjev in delavcev na kmetijah..

se zgodi popoldne okrog šestnajste ure in ob sobotah. In kljub velikem prizadevanju Zavoda za gozdove, ki letno za delo usposobi okoli 2.000 lastnikov gozdov, in ob vse večji uporabi osebne varovalne opreme, se prav pri tem delu vidi, kako Slovenci delamo

ki jih ne manjka tako v strojnih krožkih kot med podjetniki..

OTROCI, »NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO«

Žal še vedno vsako leto v povprečju umrejo 2 do 3 otroci zaradi nesreč na kmetijah. V več kot 60 % nesreč so otroci končali pod kolesi traktorja (padec s traktorja ali povozitev na dvorišču). Po vzrokih slede nesreče zaradi nezaščitenih delov strojev, padci (v zgradbah in v jame za gnojevko), utopitve v vodotokih in nesreče z živalmi. Število smrtnih žrtev otrok je primerljivo s Švico, vendar precej večje kot v Veliki Britaniji in ZDA. Ocenjujemo, da so glavni vzroki za nesreče otrok v nezadostni zaščiti nevarnih strojev in orodij in/ali delovnih mest, neustrezni ali sploh nobeni igralni prostori, slabo poznavanje in podcenjevanje nevarnosti in vzrokov za nesreče in neustrezne in/ali neprilagojene preventivne mere za otroško raven.

KMETIJE IN ZAKON O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU

Tudi pri delu na kmetijah je potrebno zagotoviti take pogoje dela, da bo človek delovno obdobje zaključil pri močeh, ki mu bodo omogočale starosti primerne tretje življenjsko obdobje. To je izhodišče Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list št. 56/99), ki normativno ureja to področje. Poenostavljeno povedano je potrebno izpolnjevanje zahtev teh predpisov zagotoviti pri izvajanju katerekoli pridobitnih dejavnosti, organiziranih na katerikoli pravni osnovi. Torej tudi pri poklicnem kmetovanju, če je kmet zavarovan kot kmet ali opravlja dopolnilno dejavnost na kmetiji. Kmetje morajo načelno izpolniti enake zahteve kot vsak drug delodajalec, katerakoli tovarna ali ustanova, seveda vsebinsko prilagojeno dejavnosti na kmetiji oz. dopolnilni dejavnosti na kmetiji. Osnovno je, da mo-

Traktorji na cestah in izven njih

Pogoje za udeležbo traktorjev v cestnem prometu (predvsem registracijo) določa Zakon o varnosti cestnega prometa, ne zajema pa traktorjev, ki se uporabljajo izven cest. Minimalno opremljenost zanje bo določal prihajajoči Zakon o motornih vozilih (kabina/lok, zavore, luči), kontrolo pa bo izvajala policija in inšpekcije, predvidoma tudi kmetijska. Moti se, kdor misli, da bo šlo ponovno za pobiranje kazni (ki bodo enake kot za vožnjo neregistriranega traktorja po cesti), pač pa za spodbudo, da uredili potencialno najbolj nevarne stroje.

povsem drugačna. Povprečna starost registriranih traktorjev je tako 20,6 let, v zadnjih nekaj letih pa je bilo registriranih okoli 2.000 novih traktorjev letno.

Da se je v zadnjih letih večina najhujših nesreč zgodila s traktorji brez loka ali kabine, kažejo analize traktorskih nesreč Sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu. Velika večina nesreč se namreč zgodi zaradi prevrnitve traktorja, ki pod seboj pokoplje voznika in sopotnike.

Največkrat traktoristi slabo ocenijo teren, po katerem vozijo, zaradi česar pride do prevelikega nagiba, zdrsa in prevrnitve. Zlasti nevaren je razmočen teren ali suha trava ob spravilu sena. Druga pogosta okoliščina je prevrnitev traktorja zaradi vožnje ob robu travnikov, njiv in gozdov, ko neutrjen teren ne zdrži teže traktorja ali voznik zapelje čez strmi rob. Pogoste so tudi prevrnitve zaradi prehitre vožnje oziroma nepravilne izbire prestave ali preobremenitve prikolice, kajti vozniki ne upoštevajo, da med vožnjo po klancu navzdol pri večini starejših traktorjev ni možno prestaviti v nižjo prestavo, ker traktorja ne morejo ustaviti.

Večina traktoristov, ki so izgubili življenje med leti 1981 in 2002, je bila starih med 35 in 64

USPOSOBLJENO GLAVO VARUJE ČELADA

Označevanje posameznih tehNemogoče je oceniti, kakšno vlogo igra pri nesrečah v kmetijstvu alkohol, ki naj bi že pregovorno „dal moč“ za naporno delo. To velja tudi za eno najbolj tveganih kmečkih opravil – delo v gozdu, kjer se je ponovno mogoče opirati le na statistike o nesrečah s smrtnim izidom. V zadnjih letih je med delom v gozdu umrlo med 12 in 15 ljudi. Smrti največkrat botrujejo poškodbe glave in telesa, pri hudih nesrečah so pogosto poškodovane tudi noge. Največ nesreč se zgodi med sečnjo in spravilom lesa, manj pri ostalih fazah dela. Največ nesreč

samouničevalno. Ljudje se sploh ne zavedajo nevarnosti, ki nanje prežijo pri tem delu, kot da bi v naprej klicali nesrečo. Vzamejo motoriko v roke in odidejo v gozd, češ, meni se ne more nič zgoditi. In na terenu bi težje našli kmeta, ki bi se v gozd odpravil v varovalnih gozdarskih hlačah, varnostni obutvi, z gozdarsko čelado s ščitnikom za obraz in glušniki ter rokavicami, kot pa takega, ki se na vse to poživizga. Spomnimo, da je pri nas kar 300.000 lastnikov gozdov in marsikdo še vedno ne more razumeti, da bi bilo ceneje, predvsem pa veliko varneje, če bi za posek, ki se ga sicer amatersko loti vsakih nekaj let, najel izvajalca gozdarskih storitev,

Okoli 30.000 traktorjev v Sloveniji nima loka ali kabine in pri prevrnitvi za voznika praviloma ni rešitve.

rajo pripraviti izjavo o varnosti z oceno tveganja, s katero bodo ocenili vse nevarnosti za varnost in zdravje pri delu in sprejeli ukrepe za izboljšanje stanja. Del tega so tudi periodični pregledi vseh sredstev za delo (strojev, opreme), pregledi ter preskusi električnih in strelvodnih instalacij, ki jih lahko opravi pooblaščen organizacija, preizkus znanja iz varnosti in zdravja pri delu, periodični preventivni zdravstveni pregledi ter vodenje evidenc, ki jih predpisuje zakon.

Za izvajanje strokovnih nalog varstva pri delu je na trgu veliko ponudnikov, ki imajo ustrezno dovoljenje za delo. Pripravo strokovnih podlag za izjavo o varnosti z oceno tveganja in usposabljanje za varno delo izvaja večina kmetijsko-gozdarskih zavodov, **Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota pa tudi periodične preglede in preizkuse delovne opreme.** Kmetijski svetovalci – strokovni delavci za izvajanje nalog s področja varnosti in zdravja pri delu so od leta 2003 do 2005 za varno delo usposobili ali sodelovali pri usposabljanju 7919-ih kmetov in izdelali ali sodelovali pri izdelavi 3324-ih izjav o varnosti z oceno tveganja. V okviru Programa razvoja podeželja 2004-2006 je bila tudi podpora z naslovom Izvajanje EU standardov, ukrep Varnost in zdravje pri delu. Plačilo za prvega delavca na kmetijskem gospodarstvu je znašalo 969 evrov, za drugega in vsakega naslednjega delavca na kmetiji pa 274 evrov v prvem letu vloge in se regresivno zmanjšalo v drugem letu. Vloge je vložilo 6.545 kmetijskih gospodarstev.

Kaj nam povedo navedene številke? Trenutno je po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje v Sloveniji 14.725 kmečkih zavarovancev, pri čemer sta na nekaterih kmetijah tudi dva ali več za-

Zakon o kmetijstvu in varnost

Zakonodaja s področja varnosti in zdravja pri delu zajema kmete, ki so zavarovani kot kmetje ali opravljajo drugo dejavnost na kmetiji (npr. dopolnilno dejavnost). Teh pa je v Sloveniji le okoli 14.000, drugih (okoli 70.000 kmetij) pa ti predpisi ne zajemajo. Zato je Zakon o kmetijstvu določa, da minister predpiše pogoje in usposobljenost za delo s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo. Ustrezni pravilniki bodo predvidoma sprejeti v nekaj letih, verjetno najprej za delo v gozdu, spodbudili pa naj bi večjo skrb za varno in zdravo delo na kmetijah.

varovancev. Tako je kmetij s kmetijskimi zavarovanci, ki bi morale imeti izdelano izjavo o varnosti z oceno tveganja, lahko tudi 1.000 ali celo 2.000 manj. Vendar, če vemo, da je 6.545 kmetij vložilo vloge za EU standarde in torej imajo izdelano izjavo o varnosti in ocenjujemo, da ima še kakih tisoč do dva tisoč kmetij izdelano izjavo pa niso kandidirali za EU standarde, lahko utemeljeno sklepamo, da nekaj tisoč kmetij s kmetijskimi zavarovanci (še) ni izpolnilo zahtev po

Zakonu o varnosti in zdravju pri delu. Pa ne gre tu za formalno izpolnitev zahtev, pač pa za to, da večinoma nimajo urejenega delovnega okolja tako, da bi bilo delo varno in zdravo.

KJE JE POT OD TOD?

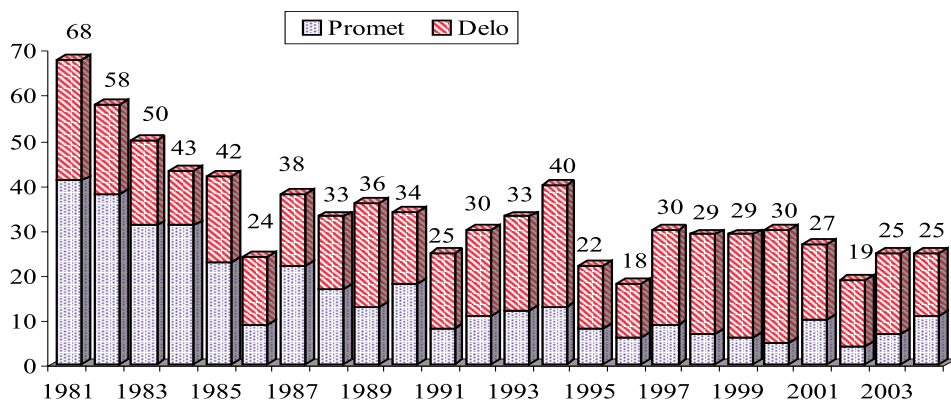
Pogostnost nesreč v slovenskem kmetijstvu in gozdarstvu je izredno velika in kliče k povezanemu in celovitem ukrepanju, s ciljem "nič mrtvih in nič poškodovanih zaradi subjektivnih

vzrokov". Potrebno bi bilo najti ustrezno in učinkovito mero med preventivnimi in represivnimi ukrepi na eni strani in sistematičnim delom in vprašanjem prostovoljnosti na drugi strani.

Med preventivnimi ukrepi je nedvomno na prvem mestu spodbujanje zavedanja nevarnosti oz. dvig »kulture varnosti«. Med represivnimi ukrepi je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo in to **s pravo mero, a dosledno.** Potrebno je razre-

otroci sem smejo na traktorju voziti le na ustreznem sedežu z vgrajenimi zadrževalnimi sistemi, primernimi njihovi velikosti. Priporočamo, da je tak sedež vzmeten.

šiti vprašanje "prostovoljnosti", saj družba ne more dopuščati, da se nekdo "prostovoljno" odloča za mere preprečevanja nesreč in s tem ogrožanja sebe in drugih, kajti posledice nesreč ne nosi samo prizadeti, pač pa tudi njegovi najbližji, kot ekonomske posledice pa celotna družba.

» MAG. MARJAN DOLENŠEK
 » MARTIN MAVSAR
 oba KGZS - Zavod NM

Število umrlih v nesrečah pri delu s traktorjem od leta 1981 do leta 2004

Strojne storitve kot vir zaslужka na kmetiji

Načini registriranja in obdavčitev strojnih storitev so predvsem odvisni od obsega opravljenih strojnih ur in posledično prihodka.

Na kmetiji, kjer razmišljajo o opravljanju storitev s kmetijsko mehanizacijo, se pojavi vprašanje, na kakšen način naj se registrira in obdavči. Na splošno obstajajo trije načini, in sicer opravljanje storitev v okviru strojnih krožkov kot medsosedska pomoč, opravljanje storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo kot dopolnilno dejavnostjo ali pa v okviru registracije s.p. ali ene izmed oblik gospodarskih družb.

OPRAVLJANJE STORITEV PREKO STROJNEGA KROŽKA

V primeru opravljanja storitev preko strojnega krožka je izvajanje te dejavnosti oproščeno plačila dohodnine do določenega predpisanega obsega, ki ga določa Pravilnik o pogojih in višini oprostitve plačila dohodnine iz medsosedske pomoči med kmečkimi gospodarstvi v okviru strojnih krožkov (Ur. l. RS št. 141/2006). Oprostitev velja do letnega obsega prejem-

kov 420 evrov na hektar kmetijskega zemljišča, kjer šteje največ 20 hektarov in 85 evrov na hektar gozda, kjer šteje največ 30 ha na gospodinjstvo. DDV se v primeru, ko je izvajalec storitve davčni zavezanec za DDV, zaračunava po stopnji 8,5 %. Maksimalna cena storitve je določena s Katalogom stroškov kmetijske mehanizacije.

DOPOLNILNA DEJAVNOST OPRAVLJANJA STROJNIH STORITEV

Druga možnost je opravljanje strojnih storitev v okviru registrirane dopolnilne dejavnosti, in sicer kot opravljanje storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo. V tem primeru se od prihodkov plačuje dohodnina. Kmetu, ki se odloči za obdavčitev strojnih storitev po normiranih odhodkih, se v davčno osnovo vštevja 30 % zaračunanih prihodkov. Na kmetiji, ki se odloči za obdavčitev na podlagi vodenja knjigovodstva, pa je obdavčen dejanski dohodek - razlika med prihod-

ki in odhodki. Tudi pri tem načinu velja zaračunavanje DDV-ja samo v primeru, da je opravljanje storitev vključeno v sistem DDV. Obveza vključitve v sistem DDV nastopi, če promet v zadnjih 12 mesecih preseže 25.000 evrov. Opravljanje storitev preko dopolnilne dejavnosti je možno, če kmetija izpolnjuje pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti. Med drugim to pomeni, da strojno storitev kot dopolnilno dejavnost lahko opravlja le tisti, ki razpolaga s kmetijskimi zemljišči (v lasti vsaj 1 hektar ali v najemu 5 hektarjev primerljivih površin) in je ustrezno usposobljen. Obseg izvajanja storitev je omejen z višino dohodka, ki ne sme preseči 1,5 povprečne plače na zaposlenega v RS v preteklem letu na družinskega člana (nad 15 let) oziroma 3 povprečne plače na območjih z omejenimi dejavniki. Druga omejitev je število opravljenih ur, in sicer maksimalno 1.500 ur letno. Za razliko od strojnega krožka se pri izvajanju storitev preko dopolnil-

ne dejavnosti cena storitve oblikuje tržno.

REGISTRACIJA S.P. ALI GOSPODARSKE DRUŽBE

Kmetija, ki preseže tako fizični kot dohodkovni prag za opravljanje dopolnilne dejavnosti, lahko opravlja strojne storitve le kot s.p. ali kot gospodarska družba (npr. d.o.o.), kar prinaša svoje prednosti in pomanjkljivosti. Prednost je zlasti v tem, da opravljanje dejavnosti ni omejeno z višino prometa ali številom opravljenih ur, bistvena pomanjkljivost pa je v tem, da izvajalec storitve ne more biti zavarovan kot kmet, kar pomeni višje prispevke zavarovanja.

» MAG. OLGA OBLAK
 KGZS - Zavod Kranj

Certifikat za potrditev znanja

Nacionalna poklicna kvalifikacija (NPK) posamezniku omogoči potrjevanje znanja in delovnih sposobnosti, ki jih je pridobil na različne načine, in odpira nove možnosti za zaposlitev.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je registrirana za izvajanje postopkov preverjanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij: predelovalec/ka mleka, predelovalec/ka mesa, predelovalec/ka sadja, izdelovalec/ka kruha potic peciva in testenin na tradicionalen način, vinogradnik/ca, poljedelec/ka, sadjar/ka, zelenjadar/ica in živino-rejec/ka. Kandidati, ki se odločijo

za pridobitev poklicne kvalifikacije – certifikata, se lahko obrnejo na Kmetijsko svetovalno službo pri Kmetijsko gozdarskih zavodih. Tam so usposobljeni svetovalci, ki jim bodo svetovali v zvezi s postopkom in pri pripravi zbirne mape – portfolia, v kateri kandidat zbere listine in druga dokazila, s katerimi dokazuje svojo usposobljenost za pridobitev poklicne kvalifikacije.

NE ZAMUDITE ROKOV ZA PRIJAVO

V spomladanskem roku se kandidati, ki želijo pridobiti certifikat, lahko prijavijo v dveh rokih.

V prvem roku morajo kandidati oddati prijave oz. vloge do **16. februarja 2009**, v drugem roku pa **do 18. maja 2009**. Jeseni lahko oddajo prijave do **21. septembra 2009**.

Vloge pošljejo na Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana.

Informacije in svetovanje v zvezi z izvajanjem postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij bo dostopno na spodnjih naslovih.

»MAJDA FILIPIČ

Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota

- Francka Lebarič, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Križevci pri Ljutomeru 9, 9242 Križevci pri Ljutomeru; tel.: 02 588 81 44; e-pošta: francka.lebaric@siol.net
- Anica Petrovič, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Martjanci 18, 9221 Martjanci; tel.: 02 538 10 74; e-pošta: anica.petrovic@siol.net
- Metka Marinič, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Gornja Radgona, Partizanska 18, 9250 Gornja Radgona; tel.: 02 562 17 00; e-pošta: metka.marinic@gov.si
- Marika Feher, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Lendava, Partizanska 52, 9220 Lendava; tel.: 02 575 19 40; e-pošta: marika.feher@gov.si
- Jožica Kapun Maršik, dipl. inž. kmet., KGZ Murska Sobota, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota; tel.: 02 539 14 22; e-pošta: jozica.kapun-marsik@gov.si

Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor

- Breda Friškovec, dipl. inž. kmet., tel.: 02 228 49 46; e-pošta: breda.friskovec@guest.arnes.si
- Manca Kovačec, inž. kmet., tel.: 02 228 49 46; e-pošta: manca.kovacec@guest.arnes.si
- Tadeja Vodovnik, univ. dipl. inž. kmet., tel.: 02 228 49 53; e-pošta: tadeja.vodovnik@guest.arnes.si

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

- Terezija Lavrič, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Novo mesto, Ragovo 7, 8000 Novo mesto; tel.: 07 332 19 44; e-pošta: kregar.lavric@siol.net
- Andreja Absec, dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Črnomelj, Kolodvorska 34, 8340 Črnomelj; tel.: 07 305 62 10; e-pošta: andreja.absec@siol.net
- Slavica Grobelnik, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Sevnica, Glavni trg 27, 8290 Novo mesto; tel.: 07 816 51 30; e-pošta: slavica.grobelnik@siol.net

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Zbornični urad, Celovška 135, 1000 Ljubljana

- Filipič, univ. dipl. inž. kmet., KGZS, tel.: 01 51 36 638, e-pošta: majda.filipic@kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj

- Terezija Meško, inž. kmet., KGZ Ptuj, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj; tel.: 02 749 36 21 in 02 749 36 10; e-pošta: terezija.mesko@kgz-ptuj.si
- Slavica Strelec, inž. kmet., KGZ Ptuj, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj; tel.: 02 749 36 21; 02 749 36 10; e-pošta: slavica.strelec@kgz-ptuj.si
- Branka Lah Gradišnik, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Slovenska Bistrica, Trg Alfonza Šarha 1, 2310 Slovenska Bistrica; tel.: 02 843 01 30; e-pošta: branka.lah@kgz-ptuj.si
- Hinka Hrzič, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Ormož, Ptujška 12, 2270 Ormož; tel.: 02 741 75 00; e-pošta: hinka.hrzc@kgz-ptuj.si
- Majda Tumpej, univ. dipl. inž. zoot., KGZ Ptuj, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj; tel.: 02 749 36 14; 02 749 36 10; e-pošta: majda.tumpej@kgz-ptuj.si
- Franc Senekovič, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Lenart, Kraigherjeva 19 a, 2230 Lenart; tel.: 02 729 09 40; e-pošta: franc.senekovic@kgz-ptuj.si
- Cvetka Bogdan, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Lenart, Kraigherjeva 19 a, 2230 Lenart; tel.: 02 729 09 40; e-pošta: terezija.bogdan@kgz-ptuj.si
- Suzana Pušnik, dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Radlje ob Dravi, Mariborska cesta 7, 2360 Radlje ob Dravi; tel.: 02 888 02 81; e-pošta: suzana.pusnik@kgz-ptuj.si

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

- mag. Jožica Vodopivec Rozman, univ. dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Ljubljana, Celovška 135, 1000 Ljubljana; tel.: 01 513 07 16; e-pošta: jv.rozman@lj.kgzs.si
- Janja Žagar, univ. dipl. inž. živ. teh., Enota za kmetijsko svetovanje Zagorje, Izlake 3, 1411 Izlake; tel.: 03 567 93 90; e-pošta: kss.zagorje@lj.kgzs.si
- Marta Kos, univ. dipl. inž. zoot., Enota za kmetijsko svetovanje Domžale, Trg talcev 1, 1240 Kamnik; tel.: 01 831 75 33 in 839 77 69; e-pošta: marta.kos@lj.kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Kranj

- Milena Črv, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Kranj, Šuceva 27, 4000 Kranj; tel.: 04 234 24 11; e-pošta: milena.crv@kr.kgzs.si
- Vanja Bajd Freljih, dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Škofja Loka, Fužinska 3, 4220 Škofja Loka; tel.: 04 51127 01; e-pošta: vanja.bajd-freljih@kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Celje

- Andreja Žolnir, univ. dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Žalec, Žalskega tabora 1, 3310 Žalec; tel.: 03 710 17 84; e-pošta: andreja.zolnir@ce.kgzs.si
- Darja Jeriček, univ. dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Ravne na Koroškem, Trg 67, 2391 Prevalje; tel.: 02 824 69 23; e-pošta: darja.jericcek@ce.kgzs.si
- Andreja Marguč Kavc, univ. dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Slovenske Konjice, Oplotniška 1, 3210 Slovenske Konjice; tel.: 03 759 18 52; e-pošta: andreja.marguc-kavc@ce.kgzs.si
- Irena Kos, univ. dipl. inž. živ. teh., Enota za kmetijsko svetovanje Šmarje pri Jelšah, Celjska cesta 6, 3240 Šmarje pri Jelšah; tel.: 03 818 30 31; e-pošta: irena.kos@ce.kgzs.si
- Bernarda Javornik, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Dravograd, Meža 21, 2370 Dravograd; tel.: 02 871 06 82; e-pošta: bernarda.javornik@kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

- Srečko Horvat, inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Sežana, Sejmiška 1A, 6210 Sežana; tel.: 05 734 41 66; 05 730 04 90; e-pošta: srecko.horvat@go.kgzs.si
- Milena Štolfa, univ. dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje; Sežana, Sejmiška 1A, 6210 Sežana; tel.: 05 734 41 66; 05 730 04 90; e-pošta: milena.stolfa@go.kgzs.si
- Linda Kogoj, univ. dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Gorica, Bilje 1, 5292 Renče; tel.: 05 305 41 36; e-pošta: linda.kogoj@go.kgzs.si
- Nataša Leban, univ. dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Tolmin, Rutarjeva 35, 5220 Tolmin; tel.: 05 388 28 13; 05 381 12 95; e-pošta: natasa.leban@email.si
- Anka Poženel, univ. dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Ajdovščina, Goriška 23 b, 5270 Ajdovščina; tel.: 05 367 10 72; e-pošta: anka.pozenel@go.kgzs.si
- Ema Zadel, dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Postojna, Prečna 1, 6257 Pivka; tel.: 05 757 01 40; e-pošta: kss1.pivka@siol.net
- Danijela Volk, dipl. inž. kmet., Enota za kmetijsko svetovanje Ilirska Bistrica, Vojkov drevored 14, 6250 Ilirska Bistrica; tel.: 05 710 02 61; e-pošta: danijela.volk@go.kgzs.si

Slovenska strižca na Norveškem

Slovenija je prvič sodelovala na svetovnem prvenstvu v strižnji ovc.

Na Norveškem je v Bjerkreimu od 2. do 5. oktobra potekalo svetovno prvenstvo v strižnji ovc z električnimi strojčki in ročnimi škarjami ter svetovno prvenstvo v ravnanju z ostrizeno volno. Letos je na njem prvič sodelovala ekipa iz Slovenije, ki je tam zastopala Zvezo društev rejcev drobnice Slovenije: desetkratni slovenski prvak Alojz Novak in Andrej Škibin, ki se je na domačih tekmovanjih izkazal z visokimi uvrstitvami. Oba sta tekmovala z električnimi strojčki. Na tekmovanje sta se odpravila tudi s pomočjo pokroviteljev Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Veterinarske fakultete Univerze Ljubljana.

Na svetovnem prvenstvu v strižnji ovc z električnimi strojčki je sodelovalo 50 tekmovalcev iz 23 držav.

Strižci so se trikrat pomerili v predizbirnem tekmovanju in vsakič ostrigli po 5 ovc. Najboljših 12 je bilo uvrščenih v polfinale, v katerem so strigli po 10 ovc, prvih 6 pa se je pomerilo na finalnem tekmovanju, ki je dalo sve-

tovnega prvaka. To je letos Novozelanec Paul Avery, ki je za striženje 20 ovc porabil 15 minut in 6 sekund, kar je preračunano v točke 58,900. Na tekmovanju namreč, prav tako kot tudi pri nas, ni pomembna samo hi-

trost, ampak tudi kakovost striženja in način ter ravnanje z živalmi.

Naša tekmovalca sta se, glede na število ovc pri nas v primerjavi z državami, iz katerih prihajajo najboljši strižci (Nova Zelandija, Škotska, Anglija, Wales, Avstralija, Severna Irska), dobro odrezala: Alojz Novak je bil 40., Andrej Škibin pa 46. Ekipno je Slovenija zasedla 21. mesto.

Med strižci z ročnimi škarjami je bil najboljši Južnoafričan Zweliwile Hans (ekipno je zmagala dvojica iz Lesota), svetovna prvakinja v ravnanju z volno pa je Novozelandska Sheree Alabaster (ekipna zmaga je šla tudi v Novo Zelandijo).

» BORIS GRABRIJAN

Lesu ni moč zapreti pipe

Začetek leta 2009 je zaznamovala plinska vojna na daljnem severovzhodu, ki ni povzročila le neprijetnosti, pač pa marsikje obsedno stanje, zanesljivo pa vtis nemoči in pretirane odvisnosti od »lastnikov« te naravne dobrine – gluhih in slepih za težave vseh, ki so brez svoje krivde morali trpeti.

Slovenija spada med najbolj gozdne države v Evropi. Predvsem na podeželju je les tudi tradicionalen vir energije za ogrevanje. Približno tretjina gospodinjstev pri nas se ogreva z lesom, trend uporabe pa se je v času naftne krize pred par leti povečal. K povečanju so pripomogle tudi državne spodbude za vgrajevanje sodobnih tehnologij. Sodobni kotli na les imajo namreč visoke izkoristke in ne zahtevajo več toliko človekove prisotnosti kot nekoč in se glede na udobje povsem lahko primerjajo z ogrevanjem na fosilna goriva.

V Sloveniji imamo še kar nekaj rezerv za uporabo lesa v energetske namene. Glede na to, da Slovenija nima veliko naravnih virov, so gozdovi pomemben surovinski vir in gospodarsko zelo pomembni.

Žal pa so njegovi potenciali premalo izkoriščeni. V Sloveniji se poseka le približno tri četrtine dovoljenega poseka in manj kot polovico pri-

rastka. Posledica tega je večanje lesnih zalog. Tudi gojitvena

stni meri. Les tako ostaja neizkoriščen v gozdovih. Večja mo-

Les ima pred fosilnimi gorivi veliko prednosti:

- Je domač, tradicionalen in obnovljiv vir, ki je lokalno dosegljiv. Zato je skrb uporabnikov, da se jim lahko pripepi kaj podobnega, kot se je dogajalo z dobavo zemeljskega plina iz Rusije, popolnoma odveč.
- Uporaben je v različnih oblikah (polena, sekanci, peleti, briketi).
- Je CO₂ nevtralen: ogljik, ki se sprošča pri gorenju, je del naravnega kroženja v naravi, zato ne povzroča dodatnih obremenitev v okolju.
- Raba lesa v energetske namene ima pozitivne učinke na gospodarjenje z gozdovi in je večkratno uporaben. Za energetske namene se uporablja les slabše kakovosti, droben les ter lesni ostanki in odslužen les.
- Je edini zanesljiv vir v izrednih razmerah (naravne katastrofe, vojne).
- Je edini energijski vir, ki ga je mogoče nabaviti iz različnih virov v neposredni bližini.
- Uporaba lesa za kurjavo je varna, ekološke katastrofe in nesreče (razlitje, eksplozije) so izključene.

dela (posebno redčenja mlajših sestojev) se ne izvajajo v zado-

bilizacija lesa iz gozdov (tudi lesa za energetske namene) bi

ustvarila nova delovna mesta na podeželju, kajti po strokovnih ocenah bi se lahko na letni ravni posekalo vsaj 1 milijon kubičnih metrov lesa več, kot se ga sicer. Veliko rezerv je tudi že v obstoječih ogrevalnih napravah, ki so zastarele, z majhnim izkoristkom in zahtevajo več živega dela (pogosto nakladanje). Z zamenjavo obstoječih s sodobnimi napravami bi privarčevali veliko energije.

Če ste v dilemi, ali ogrevati stanovanje ali kakšen drug objekt na lesno biomaso ali ne, potem ne oklevajte. Odločitev za je prava odločitev. Les ima poleg vseh drugih prednosti še eno: še vedno je najcenejši energent. Tudi če sami nimate gozda, je lesne biomase na trgu dovolj, tako da v hladnih zimskih dneh ne boste ostali brez kurjave.

» ANDREJ ANDOLJŠEK

Tretja licitacija vrednejših sortimentov v Sloveniji

Društvo lastnikov gozdov Mislinjske doline in Zveza lastnikov gozdov Slovenije v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in Zavodom za gozdove Slovenije organizirajo tretjo licitacijo vrednejših sortimentov v Sloveniji. Licitacija bo **2. februarja 2009** na dirkališču za motokros v Turiški vasi pri Slovenj Gradcu (neposredna bližina letališča Slovenj Gradec). Obenem bo potekal

dan odprtih vrat za obiskovalce. **Potek licitacije** : Vsak hloed je pred prevozom opremljen s številko (številka hloada), ki je razvidna tudi na dobavnici na razstavnem prostoru, kjer ga s pripadajočimi podatki (dolžina, premer, volumen) še enkrat označijo z zaporedno številko ter vpišejo na seznam, ki ga razpošljejo potencialnim kupcem. Kupci za posamezen hloed oddajo pisno ponudbo. Izbran je ponudnik, ki za

posamezen hloed odda najvišjo ponudbo. V nasprotju s klasično licitacijo tukaj velja oddana ponudba in je ni mogoče naknadno zvišati. Dodatne informacije: Društvo lastnikov gozdov Mislinjske doline: Jože Jeromel (041 321 099); Zveza lastnikov gozdov Slovenije: Jože Mori (041 657 546); Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije: Miha Koprivnikar (041 876 500).

Urejanje GERK-ov pred oddajo zbirne vloge

Od 1. januarja 2009 je v skladu z novim Pravilnikom o registru kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 122/08) nekoliko spremenjen postopek pri vpisu GERK-ov. V skladu z zahtevami Evropske skupnosti je vpis GERK-ov dovoljen le na kmetijskih zemljiščih. Ta so določena v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Evidenca dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljevanju: evidenca rabe) je enotna državna evidenca o dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jo vodi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP). Podatki v evidenci rabe se zajemajo iz ortofotov (narejenih iz letalskih posnetkov), ki so hkrati tudi podlaga za vpis GERK-ov. Poleg tega se v evidenci rabe upoštevajo tudi drugi podatki, kot npr. ugotovitve iz terenskih ogledov MKGP oz. kontrolnih organov. Evidenca rabe je javno dostopna na spletni strani: <http://rkg.gov.si/GERK/viewer.jsp>.

Pri vpisu novega GERK-a ali pri spremembi že vpisanega GERK-a se izvrši presek prijavljenega GERK-a z evidenco rabe. Če se pri tem ugotovi, upošteva predpisano toleranco, da GERK ali del GERK-a leži na površinah, ki po evidenci rabe niso kmetijska zemljišča v rabi, vpis GERK-a ni mogoč. V praksi to pomeni, da nosilec kmetijskega gospodarstva lahko vriše GERK, npr. travnik, na površinah, ki so v evidenci rabe zajete kot njiva, travnik, vinograd, sadovnjak ipd., ne more

pa vrisati travnika na zaraščeni površinah, gozdu, cesti ...

Kadar vpis GERK-a zaradi odstopanja od evidence rabe ne bo mogoč, bo upravna enota najprej preverila, ali je glede na ortofoto morda prišlo do napake v evidenci rabe. Če bo ugo-

na. V tem primeru se GERK na površinah, na katerih iz ortofota ni vidna spremenjena kmetijska raba, začasno ne bo mogel vrisati, vendar pa bo nosilec lahko na upravni enoti podal predlog za spremembo podatkov v evidenci rabe. V predlogu

Vse podatke v registru kmetijskih gospodarstev, vključno z GERK-i, morate nosilci kmetijskih gospodarstev urediti na upravni enoti najpozneje en dan pred vnosom zbirne vloge (ta bo tudi letos potekal od 5. marca do 15. maja). Zaradi morebitnih dolgotrajnejših postopkov vpisa, predvsem, kjer se je stanje v naravi od poletja 2006 spremenilo, priporočamo, da se za usklajitev GERK-ov čimprej naročite na vaši upravni enoti.

toljena napaka, jo bo MKGP takoj odpravil in s tem omogočil vpis GERK-a. Če je evidenca rabe glede na ortofoto pravilno zajeta in stanje v naravi od zadnjega snemanja ortofotov (trenutno je to od 2006) ni bilo spremenjeno, bo treba zmanjšati GERK, tako da bo ustrezal stanju v naravi.

Vpis GERK-a se bo lahko nekoliko časovno zavlekel, če je bilo stanje v naravi od zadnjega snemanja ortofotov spremenjeno (npr. zarast je bila izkrče-

mora nosilec natančno obrazložiti, kako je spremenjeno stanje v naravi (npr. grmičevje je posekano, površina je zasejana s travo in se redno kosi). MKGP bo predlog preveril, po potrebi opravil terenski ogled in če bodo navedbe nosilca potrjene, ustrezno popravil evidenco rabe. Tedaj bo vpis GERK-a na tej površini mogoč, ne glede na stanje, ki je razvidno iz ortofota.

Poudariti velja, da je za pravičen vpis GERK-a odgovoren

nosilec. Tako mora nosilec tudi v primerih, ko je iz ortofota še razvidno kmetijsko zemljišče, pa to zemljišče v naravi ni več v uporabi (je neobdelano ali pa se celo že zarašča), to ustrezno prijaviti v register kmetijskih gospodarstev.

Da bi vpis GERK-ov potekal čimbolj nemoteno, povzemamo še osnovna pravila za vpis GERK-ov, ki jih v skladu z evropskimi predpisi določa Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev:

- GERK lahko vsebuje le površine z eno vrsto dejanske rabe,
- **iz GERK-a morajo biti izločene vse površine z nekmetijsko rabo (zelenice okoli hiš, zaraščene površine, gozd ipd.), večje od 100 m², ter vode in pozidana zemljišča, večja od 25 m²,**
- GERK lahko vsebuje določene linijske objekte do širine 2 m (kozolec, kolovoz, jarek, mejica, suhozid ipd.) ter obračališča in brežine do predpisanih širin.

Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano RS

Služnost v javno korist

V zadnjem času se je na pravno službo KGZS obrnilo veliko število naših članov, in sicer z vprašanji, ki se nanašajo na ustanovitev služnosti v javno korist na njihovih zemljiščih in na pravico do odškodnine iz tega naslova (na primer pri postavitvi daljnovodov, telekomunikacijskega omrežja ...). Med drugimi so na ta problem opozorili tudi člani sveta območne enote KGZS Kranj. Zato smo se v tej številki odločili predstaviti institut služnost v javno korist.

POJEM IN POGOJI

Služnost v javno korist je ena izmed posebnih oblik služnosti. Kot taka je urejena v Zakonu o urejanju prostora (ZUrep-1, Uradni list RS, št. 110/02, 8/03, 58/03-ZZK-1, 33/07-ZPNačrt, v nadaljevanju: zakon), kjer je določeno, da se lastninska pravica na nepremičnini lahko začasno ali trajno omeji, če je to nujno potrebno za postavitve omrežij in objektov gospodarske javne infrastrukture in njihovo nemoteno delovanje. Seveda pa ta zakon ni edini, ki ureja to vrsto služnosti. Urejena je namreč tudi v vrsti drugih posebnih zakonov, in sicer v zakonu o elektronskih komunikacijah, zakonu o rudarstvu, zakonu o javnih cestah, zakonu o železniškem prometu, energetskega zakonu in zakonu o žičniških napravah za prevoz oseb. Pri ustanovitvah posebnih služnosti v javno korist (na primer gradnja, vzdrževanje ali obratovanje žičniških naprav, javnih komunikacijskih omrežij, napeljevanje vodovoda ali kanalizacije, električnih, telefonskih in telegraf-

Mali slovarček izrazov v tekstu

Služeče zemljišče – tisto zemljišče, ki je obremenjeno s služnostjo in je zato njegov lastnik omejen pri izvrševanju lastninske pravice.

Služnostni upravičenec – tisti, ki ima na služečem zemljišču pravico izvrševati služnost.

Gospodarska javna infrastruktura – omrežja, neposredno namenjena izvajanju javnih služb s področja prometa, energetike, komunalnega gospodarstva, upravljanja z vodami in gospodarjenja z drugimi vrstami naravnega bogastva ali varstva okolja, kakor tudi druga omrežja in objekti v javni rabi. Je državnega in lokalnega pomena.

skih napeljav ...) je zato potrebno v prvi vrsti spoštovati določbe teh posebnih zakonov.

POSTOPEK USTANOVITVE

1. s sklenitvijo pogodbe o ustanovitvi služnosti,
2. z odločbo državnega organa.

Zgornje zaporedje je določeno namenoma, saj zakon prednostno določa, da mora služnostni upravičenec lastniku zemljišča, ki naj bi se obremenilo s služnostjo v javno korist, najprej ponuditi sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti. Pri tem je posebej pomembno, da je ta pogodba sestavljena v pisni obliki ter vsebuje določilo o od-

škodnini, zemljiškoknjižno dovolilo za vpis služnosti in opis vsebine služnosti. Naj opozorimo, da mora biti opis vsebine služnosti jase in natančen (npr.: ponavadi se ta vrsta služnosti ustanovi le na delu zemljišča, zato morajo biti meje prostora, kjer se bo služnost izvrševala, zelo natančno določene), saj je le tak lahko podlaga za vpis v zemljiško knjigo. Služnost šteje za ustanovljeno z dnem vložitve predloga za vpis v zemljiško knjigo.

PRISILNA USTANOVITEV

V praksi se velikokrat pojavljajo primeri, ko se lastniki zemljišč upirajo ustanovitvi slu-

žnosti v javno korist. Ker v teh primerih lastniki zemljišč ne želijo podpisati ponujene jim pogodbe, služnostni upravičenec pri upravnem organu zahteva ustanovitev služnosti (prisilna ustanovitev). Služnost je v takem primeru ustanovljena z odločbo upravnega organa, ki mora ravno tako kot pogodba vsebovati določilo o odškodnini in natančen opis vsebine služnosti. **Čeprav v primeru ustanovitve služnosti v javno korist z odločbo, le-ta nastane z dnem pravnomočnosti odločbe in vpis v zemljiško knjigo ni potreben**, večina upravičencev vendarle predlaga vpis v zemljiško knjigo. Tako se izognejo morebitnim konfliktom, ki bi lahko nastali ob prodaji obremenjenega zemljišča z novim lastnikom.

TRAJANJE IN UKINITEV SLUŽNOSTI

Služnost v javno korist lahko traja najdlje 30 let od ustanovitve. Seveda pa je možno povsem enako služnost, torej za povsem enak pomen, znova ustanoviti tudi po poteku te dobe.

Zakon predvideva tudi ukinitve služnosti, kar pomeni, da se služnost prekine pred potekom časa, za katerega je bila ustanovljena. To je mogoče, če se izkaže, da služnost v javno korist ni več nujno potrebna za izvedbo namena, zaradi katerega je bila ustanovljena. Predlog za ukinitve služnosti lahko poda lastnik oziroma slu-

Poleg služnosti v javno korist zakon pozna tudi razlastitev in pravico uporabe za določen čas. Kateri izmed institutov, ki omejuje oziroma odvzema lastninsko pravico, se bo uporabil, je odvisno od tega, ali je omejitev lastninske pravice tako obsežna, da o njej ni več mogoče govoriti. Kadar gre na primer za gradnjo komunalnih, energetskih in drugih podobnih objektov in naprav, se v praksi največkrat poslužujejo instituta služnosti v javno korist. Lastnik zemljišče sicer še lahko uporablja, vendar je pri svoji uporabi delno omejen.

Pri sprejemu odločitve o ustanovitvi služnosti je potrebno upoštevati predvsem naslednje:

- dopustno jo je ustanoviti le v javno korist; torej v korist države, občine oziroma izvajalca javne službe,
- za doseg javne koristi je ta vrsta služnosti nujno potrebna,
- zagotovljeno mora biti sorazmerje s posegom v zasebno lastnino,
- ni dopustna, kadar bi država oziroma občina razpolagali z drugo ustrežno nepremičnino.

žnostni upravičenec. O predlogu pa odloči upravni organ z odločbo.

ODŠKODNINA

Vsak lastnik služočega zemljišča je upravičen do odškodnine, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine ali dejansko škodo in izgubljeni dobiček. Seveda je tudi pri določanju višine odškodnine najprej potrebno spoštovati dogovor med obema stranema. V praksi to največkrat pomeni, da sodno zaprišežen cenilec, ki ga naroči služnostni upravičenec, opravi ogled zemljišča, ki se bo obremenilo s služnostjo, ter oceni njegovo vrednost. V pogodbi se pri določitvi končne vrednosti odškodnine upošteva cenilčeva cenitev in nekateri drugi dejavniki, ki vplivajo na višino odškodnine (na primer površina pro-

stora, ki bo omejen s služnostjo ...). V kolikor pa do tega dogovora ni mogoče priti, o višini odškodnine odloči sodišče, in sicer na predlog prizadetega lastnika. Odškodnina je lahko določena v enkratnem znesku ali v obliki ponavljajočih se periodičnih plačil. Prav tako služnostni upravičenec nosi tudi vse stroške, ki se pojavijo ob izvrševanju služnosti.

TEŽAVE V PRAKSI

Na koncu bi želeli dodati, da se v praksi pojavlja mnogo različnih težav v zvezi z ustanovitvijo služnosti v javno korist in določitvijo odškodnine. Ena izmed njih je tudi, da se služnost na nekem zemljišču izvaja že dalj časa, upravičenec za njeno izvajanje pa nikoli ni pridobil soglasja lastnika zemljišča (nikoli mu ni ponudil sklenitve pogodbe) in tudi zahteve za ustanovitev služnosti ni

vložil. Posledično to pomeni, da lastnik zemljišča tudi ni prejel nikakršne odškodnine. V vseh takih in podobnih primerih bi zato bilo prav, da se stvari pravno-formalno uredijo. Služnost v javno korist namreč pomeni omejitev izvrševanja

lastninske pravice za lastnika zemljišča, na katerem je vzpostavljena, zato je prav, da dobi primerno odškodnino.

»URŠKA AHLIN GANZITI

Odločitev je potrebna takoj

Pred setvijo koruze je še vedno odprto vprašanje o možnostih zatiranja talnih škodljivcev in uporabe tretiranega semena.

Prejšnji teden so v Grobljah pri Domžalah na okrogli mizi, ki sta jo soorganizirala Govedorejsko poslovno združenje (GPZ) in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS), spregovorili o vprašanju setve koruze, kjer trenutno še vedno velja prepoved setve semena, obdelanega z insekticidi. Po mnenju stroke ni več zadržkov, da ne bi zopet uporabljali tretiranega semena, zato kmetje pričakujejo, da bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) čim prej odpravilo prepoved.

»Odločitev glede možnosti zatiranja talnih škodljivcev in uporabe tretiranega semena koruze je treba sprejeti takoj,

Na okrogli mizi so sodelovali (od leve): Zoran Čergan s Kmetijskega inštituta, Darinka Sebenik z Govedorejskega poslovnega združenja, ki je okroglo mizo tudi vodila, predsednik KGZS Ciril Smrkolj, direktorica Fitosanitarne uprave Katarina Groznik, predsednik GIZ fitofarmacije Marko Babnik, predstavnik semenarskih hiš Simon Grmovšek ter Vlado Auguštin s Čebelarske zveze.

da bomo v okviru strokovnih služb KGZS lahko izkoristili čas pred začetkom setve in članom pravilno svetovali glede na sprejeto zakonodajo. Od ministrstva pričakujemo, da sprejme odločitev do konca januarja,« je na okrogli mizi poudaril predsednik KGZS Ciril Smrkolj.

Upravni odbor KGZS je težave, ki jih prinaša prepoved uporabe tretiranega semena koruze, obravnaval lani v začetku septembra in s sklepom pozval FURS in MKGP k preklicu omenjene odredbe. KGZS je takrat tudi opozorila, da so kmetje v negotovosti, saj ne vedo, ali bodo v letu 2009 lahko sejali tretirano seme koruze.

»MARJAN PAPEŽ

Uveljavite investicijske olajšave!

Novela zakona o dohodnini prinaša dodatne ugodnosti pri uveljavljanju investicijskih olajšav za vlaganja v kmetijsko in gozdarsko dejavnost.

V avgustovski številki Zelene dežele smo pisali o uvedbi investicijskih olajšav za vlaganja v kmetijsko in gozdarsko dejavnost. Julija 2008 je namreč Državni zbor sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini (ZDoh-2B), s katerim je ponovno uzakonil to možnost. 22. decembra 2008 je Državni zbor sprejel novelo tega zakona – Zakon o spremembah zakona o dohodnini (ZDoh-2C), ki je bil objavljen 30. decembra, in fizičnim osebam pri uveljavljanju investicijskih olajšav nudi še dodatne ugodnosti.

Zakon velja že za vlaganja, izvedena v letu 2008. Uveljavljajo jo lahko kmetije in agrarne skupnosti, ki so obdavčene po katastrskem dohodku ali po dejanskih dohodkih, ne pa tudi v primeru, če so obdavčene po normiranih odhodkih.

ZDoh-2B je priznaval olaj-

šavo v višini 20 % vlaganja in največ 10.000 evrov v davčnem letu vlaganja in 10.000 evrov v davčnem letu po letu vlaganja. ZDoh-2C je delež olajšave dvignil na 30 % investiranega zneska in višine olajšave ne omejuje več. Omejitev je le višina davčne osnove iz kmetijske in gozdarske dejavnosti, ker se sme z olajšavo zmanjšati le ta del (katastrski dohodek in pavšalno pripisana plačila za ukrepe kmetijske politike, oziroma dejansko ugotovljeni dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti). Neizkoriščeni del olajšave zmanjšuje davčno osnovo še v naslednjih petih davčnih letih po letu vlaganja.

Kmetijam, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih dohodkov, se priznajo le vlaganja v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva. Kmetije, ki so obdavčene po katastrskem dohodku, olajšave ne morejo uveljavljati za

nakup zemljišč, nakup ali gradnjo zgradb ter nakup motornih vozil razen traktorjev in druge kmetijske in gozdarske mehanizacije. Uveljavljajo jo torej lahko za nakup kmetijske mehanizacije in opreme, tako nove kot tudi rabljene, za vlaganja v izgradnjo cest in ureditev dvorišča, za nakup osnovne črede, za vlaganja v napravo vseh trajnih nasadov do rodnosti, ureditev namakalnih sistemov, postavitve ograj, nakup mlečnih kvot in podobno. Olajšavo je mogoče uveljavljati tudi za naložbe v pridelavo vina in oljčnega olja.

Olajšave za investiranje se v delu, ki je financiran iz sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev, ne priznajo.

Kot leto vlaganja šteje leto, ki je navedeno na računu. Pri finančnem najemu (lizingu) se olajšava prizna v višini 30 % zneska, plačanega v letu, za katero se uveljavlja olajšava. Prizna se znesek vključno z vstopnim DDV, razen v primeru, ko je zavezanec v sistemu DDV. Vloga za uveljavljanje olajšave za investiranje v

osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (obdavčeno po katastrskem dohodku) je na voljo na davčnih uradih in na spletni strani Davčne uprave RS: http://www.durs.gov.si/si/aktualno/dohodnina_2008/. Vlogo je potrebno oddati do konca januarja 2009, osebno ali po pošti. Priporočljiva je osebna oddaja vloge. Dokazila so lahko fotokopirana, vendar pa ima davčni urad pravico originalni račun zahtevati na vpogled. Olajšava se prizna zavezancu v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodarstvu oziroma glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež v agrarni skupnosti. Vlogo na kmetiji lahko odda en sam zavezanec, četudi se računi glasijo na druge člane gospodarstva. Davčni urad bo glede na število zavezancev in njihov delež izračunal sorazmeren delež olajšave na zavezanca. Tudi prenos neizkoriščene olajšave v naslednja leta bo davčni urad opravil samodejno, zato zavezancem ne bo potrebno ponovno oddajati vloge za isto vlaganje.

»MAG. NEVA PAJNTAR

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

V SODELOVANJU S

SVETOVNO ORGANIZACIJO
ORAČEV

**PRIREJA ENO IZMED NAJVEČJIH
PRIREDITEV NA SVETU**

Slovenija 2009
Moravske Toplice, 4. - 5. september 2009

56. WORLD PLOUGHING CONTEST
SVETOVNO PRVENSTVO V ORANJU

OBIŠČITE NAŠO SPLETNO STRAN IN SE NAROČITE NA
BREZPLAČNO PREJEMANJE NAŠEGA ELEKTRONSKEGA
GLASILA »SPO novice«

www.spo2009.si

Društvo Oaza miru in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
vas vabita na

SREČANJE KMETIC IN KMETOV,
ki bo od 13. do 15. februarja 2009
v domu Oaza miru na Ljubelju.

Udeleženci bodo v strokovnem delu razpravljali o pomenu etike pri kmetovanju, aktivnem življenju starejših na kmetijah in življenju na podeželju v širšem pomenu.

Gostje: prof. dr. Janja Bezenšek, prof. dr. Jože Osterc, Ingrid Zablantnik iz avstrijske Koroške.

Duhovno vodi msgr. Alojz Uran, nadškof.

Prijave in informacije: tel.: 04 594 05 99 in 041 602 020 ali e-pošta: oaza.miru@rkc.si

Oaza miru je škofjsko izobraževalno, duhovno in počitniško središče, ki se nahaja na Ljubelju, v neposredni bližini mejnega prehoda.

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Kmetijsko gozdarski zavod Celje

Dodatne informacije dobite na telefonih: ¹ 02 824 69 20, ² 03 898 82 70, ³ 03 42 55 514, ⁴ 03 710 17 80, ⁵ 03 734 08 71, ⁶ 02 883 99 14, ⁷ 02 883 99 12, ⁸ 02 883 99 10, ⁹ 03 490 75 82, ¹⁰ 03 839 09 10, ¹¹ 03 759 18 54, ¹² 03 818 30 42, ¹³ 03 818 30 43, ¹⁴ 03 818 30 32, ¹⁵ 03 818 30 41, ¹⁶ 03 818 30 44, ¹⁷ 03 749 10 60, ¹⁸ 02 871 06 82.

Naslov: Zakaj in kako do dopolnilne dejavnosti na kmetiji, Novosti na področju zakonodaje, Priložnosti za pridobitev nepovratnih sredstev za investicije
Vrsta: izobraževanja: Ne velja za SKOP/KOP

Datum	lokacija	Ura
5. 2. 2009	Občina Črna na Koroškem – sejna soba ¹	10.00
9. 2. 2009	Okrepčevalnica JELKA v Ribnici na Pohorju ¹²	10.00
11. 2. 2009	Gostišče Potnik – Erjavc za območje občine Radlje ob Dravi ¹²	10.00
23. 2. 2009	Sejna soba občine Muta ¹²	10.00
25. 2. 2009	Gostišče Prodner v Vuzenici ¹²	10.00

Naslov: Dobra higienska in proizvodna praksa v primarni pridelavi
Vrsta: izobraževanja: SKOP/KOP – predavanje

Datum	lokacija	Ura
10. 2. 2009	Kulturni dom Vojnik ²	9.30
11. 2. 2009	Kulturni dom Šmartno ob Paki ²	9.30
12. 2. 2009	Gostilna Kovač, Podgorje pri Slovenj Gradcu 50/A ⁶	10.00
12. 2. 2009	Slomškov dom Šentilj pod Turjakom, Mislinja ⁶	14.30

Naslov: Predstavitev zahtev PRP RS za obdobje 2007-2013 za kmetijske okoljske ukrepe, Novosti pri izvajanju KOP ukrepov
Vrsta: izobraževanja: SKOP/KOP – predavanje

Datum	lokacija	Ura
24. 2. 2009	Kulturni dom Vojnik, Celjska cesta 23 a ⁷	9.30
25. 2. 2009	Gasilski dom Dobrna ⁷	9.30
26. 2. 2009	Kulturni dom Šmartno v Rožni dolini ⁷	15.30
26. 2. 2009	Gasilski dom, Prožinska vas 32, Štore ⁷	9.30
27. 2. 2009	KGZ Celje, Trnoveljska cesta 2, Celje ⁷	9.30

Naslov: Informiranje kmetov o ukrepih kmetijske politike s poudarkom na ukrepih SKOP/KOP, Predstavitev zahtev PRP RS za obdobje 2007-2013 za kmetijsko okoljske podukrepe
Vrsta: izobraževanja: SKOP/KOP – predavanje

Datum	lokacija	Ura
25. 2. 2009	Gasilski dom Nova Štifta ⁸	9.30
25. 2. 2009	Zadružni dom Solčava ⁸	9.30
26. 2. 2009	Gostišče Menina Gornji Grad ⁸	15.30
26. 2. 2009	Gasilski dom Luče ⁸	9.30
26. 2. 2009	Dom kulture Nazarje (mala dvorana) ⁸	9.30
27. 2. 2009	Kulturni dom Ljubno ⁸	9.30

Naslov: Informiranje kmetov o ukrepih kmetijske politike s poudarkom na ukrepih SKOP/KOP, Predstavitev zahtev PRP RS za obdobje 2007-2013 za kmetijsko okoljske podukrepe, Tehnologija rabe travinja
Vrsta: izobraževanja: SKOP/KOP – predavanje

Datum	lokacija	Ura
25. 2. 2009	Dvorana občine Šentjur ¹¹	9.00 in 12.00
26. 2. 2009	Kulturni dom Dobje ¹¹	9.00 in 12.00
27. 2. 2009	Dvorana občine Šentjur ¹¹	9.00 in 12.00

Naslov: Predstavitev zahtev PRP za obdobje 2007-2013 za kmetijsko okoljske ukrepe, Dopolnitve in novosti zahtev NS ter načela dobre prakse (INŠTRUK-TAŽA 2009)

Vrsta: izobraževanja: SKOP/KOP – predavanje

Datum	lokacija	Ura
26. 2. 2009	Gasilni dom Šentilj, Velenje ²	9.00
26. 2. 2009	Kulturni dom Šmartno ob Paki ²	15.00
27. 2. 2009	Gasilni dom Gaberke, Šoštanj ²	9.00 in 15.00

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
3. 2. 2009	Pravni posli v zvezi s kmetijami in Dejavniki prenosa na hribovskih kmetijah	Ne velja za SKOP/KOP	Dvorana KZ Prebold	10.00
3. 2. 2009	Tehnologija rabe travinja, Deteljno-travniki njivski kolobar, Vpliv prehrane krav na delež mlečne toščice in beljakovin	SKOP/KOP – predavanje	Sejna soba KKGZ – Področna zadruška Prevalje, Trg 67, 2391 Prevalje ¹	10.00
3. 2. 2009	Dobra proizvodna in higienska praksa v primarni pridelavi (predstavitev praktičnih primerov v vrtnarstvu)	SKOP/KOP – IVR predavanje	Sejna soba KGZ CELJE, Trnoveljska cesta 2 ³	9.00
4. 2. 2009	Vodnik po pravicah v splošnem upravnem postopku	Ne velja za SKOP/KOP	Gostilna Kovač Podgorje pri Slovenj Gradcu 50 A ⁶	10.00
4. 2. 2009	Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah, Ohranjanje in izboljšanje strukture tal na njivskih površinah, Deteljno-travniki njivski kolobar	SKOP/KOP – predavanje	Kulturni center Laško ⁵	10.00
5. 2. 2009	Varnost hrane in krme v primarni pridelavi Možnost pridobivanja in izrabe bioplina na kmetiji	SKOP/KOP – predavanje	Dvorana KZ Petrovče ⁴	10.00
5. 2. 2009	Promet s kmetijskimi zemljišči	Ne velja za SKOP/KOP	KGZ Celje, Trnoveljska cesta 2 ⁷	9.30
5. 2. 2009	Tehnologija rabe travinja, Do naravne oskrbe rastlin z dušikom z vmesnim posevkom metuljnic oz. DTM, Dušik: pomembno hranilo rastlin in onesnaževalec podtalne vode, Deteljno-travniki njivski kolobar	SKOP/KOP – predavanje	Gasilni dom Luče ⁸	10.00
6. 2. 2009	Predstavitev standardov za varno hrano, za preprečevanje širjenja bolezni, za prijavo bolezni in dobro počutje živali, Predstavitev bolezni IBR/IPV ter BVD, Predstavitev bolezni modrikastega jezika, slinavke in parkljevke, BSE, antraksa	SKOP/KOP – NS, REJ – predavanje	KD Šmartno ob Paki ²	9.30

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

10. 2. 2009	Koristni in škodljivi organizmi v rastlinski pridelavi v luči spremenjenih klimatskih razmer, Uporaba FITO-INFO sistema	SKOP/KOP – predavanje	Dvorana KZ Petrovče ⁴	10.00
11. 2. 2009	Prilagoditev hlevov za ekološko živorejo, Reja živali na ekoloških kmetijah	SKOP/ KOP – predavanje	Sejna soba KKGZ – Prevalje, Trg 67 ¹	10.00
11. 2. 2009	Integrirano vinogradništvo in vremenske razmere suša, pozeba, prekomerne padavine, toča, bolezn, Varstvo vinske trte v integriranem vinogradništvu	SKOP/KOP – predavanje	Kinodvorana Kozje ⁰	10.00
11. 2. 2009	Vzroki za nastanek mastitsov in zdravljenje, Ekonomika prireje mleka in mesa	GOVEDOREJSKI DAN	KD Šmarje ¹⁰	9.30
12. 2. 2009	Varstvo rastlin in izboljšanje strukture tal v luči klimatskih sprememb	SKOP/KOP – predavanje	Gostišče INO v Draži vasi ⁹	9.00
17. 2. 2009	Nekatere strupene rastline in znaki zastрупitev pri domačih živalih v ekološki reji	SKOP/KOP – predavanje	KD Bistrica ob Soti ¹⁰	10.00
18. 2. 2009	Siliranje, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce, Vpliv prehrane krav na delež mlečne toščice in beljakovin, Urea v mleku	SKOP/KOP – predavanje	KD Šmarje ¹⁰	9.30
19. 2. 2009	Siliranje, Paša domačih živali (mlečnice), Vpliv prehrane krav na delež mlečne toščice in beljakovin	SKOP/KOP – predavanje	GD Zibika ¹⁰	10.00

Kmetijsko gozdarski zavod Kranj

Dodatne informacije dobite na telefonu 04 280 46 35.

Naslov: Govedorejski krožek		
Vrsta izobraževanja: Ne velja za SKOP/KOP		
Datum	lokacija	Ura
1. 2. 2009	Trata - Škofja Loka, Gasilski dom	9.30
10. 2. 2009	Bukovica - Zadrugi dom	15.30

Naslov: Pridelava vrtnin v domačem vrtu na ekološki način		
Vrsta izobraževanja: Ne velja za SKOP/KOP		
Datum	lokacija	Ura
5. 2. 2009	Gozd Martuljek, Gasilski dom	9.00
5. 2. 2009	Stara Fužina, Kulturni dom	9.00

Naslov: Kmetovanje in klimatske spremembe		
Vrsta izobraževanja: Ne velja za SKOP/KOP		
Datum	lokacija	Ura
6. 2. 2009	Gozd Martuljek, Gasilski dom	9.00
17. 2. 2009	Kulturni dom, Poljane nad Škofjo Loko 77	9.00
23. 2. 2009	DPD Svoboda, Trg svobode 1, Žiri	15.00

Naslov: Koruzni hrošč, pomen in omejitve pridelave koruze v kolobarju		
Vrsta izobraževanja: SKOP/KOP – predavanje		
Datum	lokacija	Ura
18. 2. 2009	Trata Škofja Loka – Gasilski dom	9.00

Naslov: Pridelava semena v ekološkem in sonaravnem kmetovanju		
Vrsta izobraževanja: Ne velja za SKOP/KOP		
Datum	lokacija	Ura
24. 2. 2009	Trata Škofja Loka – Gasilski dom	9.00-15.00

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

Dodatne informacije dobite na telefonu 01 513 07 14 ali pri lokalnih svetovalcih.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
4. 2. 2009	Predstavitel Navodil za ravnanja v zadevah uveljavljanja odškodninskih zahtevkov za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih prsto živečih vrst, Pomen zavarovanja v kmetijstvu	SKOP/KOP – predavanje	Kolosej Ljubljana	9.00
9. 2. 2009*	Nekemični ukrepi varstva vrtnin, Koruzna bulava snet – Ustilago maydis	SKOP/KOP – predavanje	KD Mlinše	9.00
9. 2. 2009*	Nekemični ukrepi varstva vrtnin, Koruzna bulava snet – Ustilago maydis	SKOP/KOP – predavanje	Zadrugi dom, kinodvorana Izlake	15.00
10. 2. 2009	Tehnologija pridelave pečkarjev: sadni izbor za Slovenijo, pomembnejši dogodki na področju sadjarstva v zadnjem obdobju	SKOP/KOP – predavanje	Zadrugi dom Zadvor	9.00
11. 2. 2009	Predstavitel novosti tehnoloških navodil za integrirano vrtnarstvo	SKOP/KOP – predavanje	Zadrugi dom Zadvor	9.00
11. 2. 2009*	Oskrba travinja in gnojenje, Tehnologija rabe travinja	SKOP/KOP – predavanje	Občina Dobropolje, Videm 35	9.00
12. 2. 2009*	Biotično varstvo travniških sadovnjakov	SKOP/KOP – predavanje	Krajevni gasilski dom Marno	9.30
13. 2. 2009*	Primeri kolobarjev glede na usmeritve kmetijskih gospodarstev v Sloveniji, pomen in omejitve pridelave koruze v kolobarju	SKOP/KOP – predavanje	Krajevna skupnost Dob pri Domžalah	9.00
16. 2. 2009*	Pridelovanje alternativnih poljščin	SKOP/KOP – predavanje	KD Šmartno pri Litiji	9.00 in 16.00
17. 2. 2009*	Ukrepi pri odpravljanju škodljivih dejavnikov na travinju	SKOP/KOP – predavanje	GD Gabrovka	9.00
17. 2. 2009*	Predstavitel standardov za ohranjanje živalskih vrst in habitatov, za identifikacijo in registracijo živali ter za zdravstveno varstvo ljudi in živali, Predstavitel standardov za varno hrano, za preprečevanje širjenja bolezni, za prijavo bolezni in za dobro počutje živali	SKOP/ KOP – predavanje	Dvorana KD Janka Kersnika, Lukovica	10.00 in 15.00

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

18. 2.– 20. 2. 2009	Osnovni tečaj za uporabnike FFS	Ni za SKOP/ KOP	Groblje, KD	13.00– 18.00
19. 2. 2009*	Predstavitve posameznih ukrepov in njihove zahteve, Vpliv pasme in prehrane na kvaliteto govejega mesa	SKOP/KOP – predavanje	GD Stična	9.00
20. 2. 2009*	Sadne vrste v travniških sadovnjakih	SKOP/KOP – predavanje	Gostišče Marof	9.00
23. 2. 2009*	Ekološka živinoreja - etologija živali	SKOP/KOP – predavanje	Delavski dom Trbovlje	9.30
26. 2. 2009*	Kritične točke v ekološkem kmetijstvu	SKOP/KOP – predavanje	KD Cerknica	9.00
26. 2. 2009*	Vpliv pasme in prehrane na kvaliteto govejega mesa	SKOP/KOP – predavanje	KD Grosuplje	9.00
27. 2. 2009*	Vpliv pasme in prehrane na kvaliteto govejega mesa, Vzorčenje in kemijska analiza tal	SKOP/KOP – predavanje	KD Moravče	10.00
*Na vseh izobraževanjih, označenih z zvezdico, se bo poleg teme, ki je navedena v isti vrstici kot datum, predavala tudi tema: Predstavitve zahtev PRP RS za obdobje 2007–2013 za kmetijsko okoljske podukrepe.				

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

Dodatne informacije dobite na telefonu 05 630 40 61.

Naslov: Obrezovanje sadnega drevja		
Vrsta izobraževanja: SKOP/KOP – praktični prikaz		
Datum	lokacija	Ura
10. 2. 2009	Občine - Jurjeva domačija	9.00
10. 2. 2009	Šentrupert – sadovnjak Frelih Jože	12.00
10. 2. 2009	Rodine - sadjarska kmetija Marjan Uhan	15.00

Naslov: Prilaganje poljedelske proizvodnje podnebnim spremembam, Najpogostejše napake pri izvajanju navzkrižne skladnosti – opažanja pri svetovanju na terenu, Investicijska olajšava za vlaganja v kmetijsko in gozdarsko dejavnost, Aktualne informacije		
Vrsta izobraževanja: Ne velja za SKOP/KOP		
Datum	lokacija	Ura
24. 2. 2009	Kulturni dom Straža	10.00
24. 2. 2009	Kulturni dom Dvor	16.00
26. 2. 2009	Kulturni dom Dvor	10.00
26. 2. 2009	Kulturni dom Straža	16.00

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
3. 2. 2009	Paša domačih živali, Preprečevanje in povračilo škode v kmetijstvu, ki jo je povzročila divjad in zavarovane vrste prosto živečih živali, Dopolnitve in novosti zahtev navzkrižne skladnosti ter načela dobre kmetijske prakse	SKOP/KOP – predavanje	KD Dvor	16.00
4. 2. 2009	Vpliv pasme in prehrane na kvaliteto govejega mesa, Tla in rodovitnost tal – temelj ekološkega kmetijstva, pravilna priprava komposta, Ukrepi pri odpravljanju škodljivih dejavnikov na travinju	SKOP/KOP – predavanje	Kulturna dvorana Sevnica	10.00
4. 2. 2009	Pridelava plodovk, špargljev in zelišč – možnosti za nove vrste pridelave na kmetijah	Ne velja za SKOP/KOP	KD Dvor	16.00
4. 2. 2009	Učinkovito pogovarjanje je predpogoj za učinkovito delovanje	Za društvo kmetič Sevnica	GD Studenec, občina Sevnica	18.00
5. 2. 2009	Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah, Debeloznate stročnice v kolobarju, Vpliv pasme na prirejo in kvaliteto govejega mesa, Teletom primerna reja	SKOP/KOP – predavanje	CIK Trebnje - velika predavalnica	10.30
5. 2. 2009	Ohranjanje in povečanje organske snovi na njivskih površinah, Debeloznate stročnice v kolobarju, Kmečka reja kokoši, Teletom primerna reja	SKOP/KOP – predavanje	CIK Trebnje - velika predavalnica	15.00
11. 2. 2009	Naučimo se prevzemati polno odgovornost za svoja ravnanja in odzive	Za društvo kmetič Sevnica	Večnamenska dvorana Tržišče, občina Sevnica	18.00
17. 2. 2009	Varstvo vinske trte	SKOP/KOP – predavanje	Osnovna šola Bizeljsko (telovadnica)	9.00
18. 2. 2009	Veščine odločnosti - odločnost ni odsojnost sočutja	Za društvo kmetič Sevnica	KD Loka, občina Sevnica	18.00
25. 2. 2009	Od dobrega gospodarjenja s časom je odvisen občutek lastne vrednosti	Za društvo kmetič Sevnica	GD Trnovec, občina Sevnica	18.00

Člani z območij:

- Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor,
 - Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota,
 - Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica ter
 - Kmetijsko gozdarskega zavoda Ptuj
- so prejeli sezname izobraževanj neposredno na dom.

Evropski utrinki

SLOVENIJA NAJBOLJ USPEŠNA PRI ČRANJU SREDSTEV

Slovenija je iz programa razvoja podeželja 2007-2013 do konca septembra 2008 počrpala 17,6 % letnih prispevkov za leti 2007 in 2008, kar nas uvršča na prvo mesto med novimi državami članicami in na deveto med vsemi državami članicami EU.

V znesek črpanih sredstev so všteti

- prejeti avans v skupni višini 63 milijonov evrov, kar predstavlja 7-odstotni prispevek Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ter
- prejeti prilivi na osnovi izjav o izdatkih v višini 95 milijonov evrov.

Popredvidevanjih bo Slovenija do konca leta 2008 delež črpanja povečala na 19,8 odstotka.

Več o tem: <http://ec.europa>.

eu/agriculture/index_en.htm. PRIHODNOST SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE ŠE NEGOTOVA

Ministri, pristojni za kmetijstvo, niso podprli sklepov francoskega predsedstva o prihodnosti skupne kmetijske politike EU po letu 2013. Nekatere države, med njimi Velika Britanija, Latvija, Švedska, Danska, Nizozemska, niso želele sprejeti prehitrih odločitev in posegati v razpravo o prihodnjem proračunu EU.

Več o tem: http://ec.europa.eu/agriculture/index_en.htm.

NIŽJE IN BOLJ KONKURENČNE CENE HRANE V EVROPI

Evropska komisija je v decembru sprejela poročilo, s katerim bo izboljšala delovanje verige za preskrbo s hrano in s tem znižala cene za potrošnike. Čeprav

so se cene hrane umirile, temeljni vzroki za višje cene osnovnih kmetijskih proizvodov – svetovno povpraševanje, normativne omejitve, nezadostna konkurenca in špekulacije – še vedno niso odpravljeni in jih je treba obravnavati.

Komisija tako predlaga:

- Spodbuditev konkurenčnosti verige za preskrbo s hrano, da se bo lahko bolje odzivala na šoke svetovnih cen.
- Zagotovitev učinkovitega in usklajenega uveljavljanje konkurence na ravni EU in na državni ravni.
- Preverjanje potencialno omejevalnih predpisov na državni ravni in/ali ravni EU. Predpise, ki omejujejo dostop na trg, je treba ob upoštevanju okoljskih in socialnih ciljev pregledati ter odstraniti, kadar je to pri-

merno. To bo izvedeno v okviru programa spremljanja malo-prodajnega trga in s prenosom direktive o storitvah.

- Potrošnikom je treba omogočiti boljše primerjanje cen. Vzpostaviti je treba stalen evropski sistem za spremljanje cen.
- Komisija bo z regulativnimi organi blagovnih borz preverila, kako preprečiti preveliko nestabilnost na trgih, ki škoduje proizvajalcem in potrošnikom.

Več o tem:

http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article13524_en.htm

Vir: Bilten 12, letnik IX, Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje Bruselj.

Dobrote slovenskih kmetij 2009 - razpis

Razpis za sodelovanje na 20. razstavi in ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij Ptuj 2009.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijska svetovalna služba, Mestna občina Ptuj in Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, prirejajo 20. razstavo in ocenjevanje kmečkih prehranskih izdelkov **DOBROTE SLOVENSkih KMETIJ. Razstava bo od 22. do 25. maja 2009 v Minoritskem samostanu na Ptuj.**

Tako kot v preteklih letih bodo tudi letos izdelke ocenjevale strokovne komisije in podeljena bodo priznanja za kakovost. Za izdelke, ki so trikrat zapored dobili najvišje priznanje, bodo podeljeni znaki kakovosti.

20. razstava in ocenjevanje Dobrote slovenskih kmetij Ptuj 2009 22. do 25. maj 2009 v prostorih Minoritskega samostana na Ptuj

Na ocenjevanju lahko sodelujejo kmetice in kmetje z mlečnimi, krušnimi in mesnimi izdelki, domačim oljem, kisom, sokom, žganjem, suhim sadjem, vinom, sadnim vinom, marmeladami, kompotom in konzerviranimi vrtninami. Razstavljeni bodo izdelki, ki bodo dobili priznanja.

Razpis in vsi pravilniki o oce-

njevanju izdelkov na Dobrotah slovenskih kmetij 2009 so objavljeni na spletni strani KGZS Zavoda Ptuj: www.kgz-ptuj.si.

MLEČNI IZDELKI

Za ocenjevanje mlečnih izdelkov pridejo v poštev naslednji izdelki:

- Pinjenec,
- kisl mleko,

- smetana (kisl sladka, topljena, pregreta),
- surovo maslo,
- sveži sir - skuta in sirni namaži brez ali z dodatki,
- sirarska skuta,
- laktični sir,
- kuhani sir – mladi sir,
- sladki smetaneč,
- kajmak,
- mehki sir (kot sremški, kriške, belpaese, mladi sir),
- poltrdi sir (kot gauda, trapist, edamec),
- trdi sir (kot ementaler, ovčji - paški sir),
- površinsko zorjeni siri in siri s

- plemenito plesnijo,
- siri s plesnijo v testu,
- mohant.

Vzorcju mora biti priloženo dovoljenje za oddajo mleka za javno potrošnje in natančno izpolnjena deklaracija.

Za ocenjevanje so potrebne naslednje količine izdelkov: 1 cel kos (izdelka) sira, 1 cel kos masla, 1-krat po 1/2 kg skute ali sirnega namaza, 1 enota (porcija) mlečno kislega napitka.

Za ocenjevanje je potrebno dostaviti izdelke 13. maja 2009 od 7. do 9. ure na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj.

Za razstavo je potrebno dostaviti nagrajene izdelke 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

MESNI IZDELKI

Za ocenjevanje mesnih izdelkov pridejo v poštev naslednji izdelki:

- suhe klobase,
- suhe salame,
- suh želodec,
- sušena vratina,
- sušena slanina (mesnata in nemesnata),
- suhe klobase v zaseki,
- suho meso (pršut, plečka, šunka),
- meso iz tunke z zaseko,
- pečena slanina.

Za ocenjevanje je potrebno oddati en cel kos vsakega izdelka, razen klobas, katerih morata biti 2 para.

Izdelke za ocenjevanje je potrebno dostaviti 15. aprila 2009 na Biotehniško fakulteto, Oddelek za živilstvo, Jamnikarjeva 101, Ljubljana, po en cel izdelek oz. 2 para klobas (4 konci), meso iz tünke mora biti v zaseki. Slanina in meso iz tünke morata biti v cellem kosu, neprezrezana (takšna, kot sta bil pripravljen za obdelavo v tehnološkem postopku). Izdelkom je potrebno priložiti tudi kopijo potrdila o veterinar-

skem pregledu mesa na trihinele zaklane živali in natančno izpolnjeno deklaracijo.

Za razstavo je treba nagrajene izdelke dostaviti 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

KRUŠNI IZDELKI

Za ocenjevanje krušnih izdelkov pridejo v poštev:

- pšenični kruh: pšenični beli kruh (moka TIP 400, 500), pšenični polbeli kruh (moka TIP 850), pšenični črni kruh (moka TIP 1100), pšenični polnozrnati kruh, (najmanj 80 % pšenične polnozrnate moke ali pšeničnega drobljenca),
- rženi kruh iz različnih tipov ržene moke - najmanj 80 %, pri izdelavi se lahko uporabi samo 20 % pšenične moke, rženi polnozrnati kruh, ki se izdeluje iz rženega drobljenca oz. ržene polnozrnate moke,
- kruh iz drugih krušnih žit: pirin kruh, soržični kruh, kjer se uporabi najmanj 80 % te moke, le do 20 % je dovoljeno dodati pšenične moke,
- mešani kruh, ki je iz mešanice pšenične, ržene, ječmenove, ovsene, ajdove, koruzne, prosene, sojine ali polnozrnate moke, drobljenca ali kosmičev. Poimenuje se po vrsti moke: pšenični mešani kruh z najmanj 51 % pšenične moke, rženi mešani kruh z najmanj 51 % ržene moke, koruzni mešani kruh z najmanj 30 % koruzne moke, ajdov mešani kruh z najmanj 30 % ajdove moke, ovseni mešani kruh z najmanj 20 % ovsene moke, ječmenov mešani kruh z najmanj 20 % ječmenove moke, proseni mešani kruh z najmanj 20 % prosene moke, polnozrnati mešani kruh z najmanj 30 % različnih vrst polnozrnate moke in pirin mešani kruh z najmanj 30 % pirine moke ali pirinih kosmičev.

Odstotki se računajo od skupne količine moke,

- kruh posebnih vrst je kruh s posebnimi lastnostmi, ki so mu dodane posebne surovine: mlečni kruh (50 % vode nadomestimo z mlekom), maščobni kruh (5 % maščob, poimenuje se glede na vrsto maščobe), kruh s semeni (2 % semen), kruh z zelenjavo (2 % suhe zelenjave na moko), kruh z zelišči oziroma z začimbami, ki vsebuje toliko začimb, da ima kruhu značilen okus, kruh z zrni (najmanj 10 % zrn žit ali soje), krompirjev kruh (najmanj 20 % krompirja),
- sadni kruh z več kot 50 % sadja,
- sadni kruh z manj kot 50 % sadja,
- pletenice,
- potice (zavite) z opisom vrste nadeva, brez sladkornega posipa,
- kvašeni šarklji,
- krofi brez nadeva in sladkornega posipa,
- kvašeni rogljički,
- buhteljni,
- janeževi upognjenci,
- krhki rogljički (nekvašeni),
- keksi na stroj,
- krhki flancati,
- medenjaki (z najmanj 50 % medu od dodanih sladil).

Izdelke za ocenjevanje in za razstavo je potrebno dostaviti v sredo, 20. maja 2009, od 7. do 8. ure na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj.

Pri kvašenih izdelkih je potrebno dostaviti po dva izdelka (dva hlebca, vsak mora tehtati več kot 1 kg, dve štruci, dve potici, dve pletenici, vsaka mora tehtati najmanj 1/2 kg). Drobnega peciva (rogljičkov, keksov, medenega peciva) je potrebno 2-krat po 70 dag (janeževih upognjencev in krhkih flancatov zadostuje 2-krat po 30 dag.). Krovof 2-krat 6 kosov, buhtelnjov pa cel pekač.

KISI

Za ocenjevanje kisa prideta v poštev:

- jabolčni kis in
- vinski kis.

Jabolčni kis mora vsebovati najmanj 50 g/l, vinski kis 60 g/l očetne kisline. Za oceno je potrebno dostaviti do 25. februarja 2009 po pol litra kisa na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, za razstavo pa nagrajene izdelke v primerni embalaži 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

OLJA

Za ocenjevanje olja pridejo v poštev:

- deviško oljčno olje,
- bučno olje,
- sončnično olje.

V deklaraciji je potrebno posebej navesti, ali je olje stiskano toplo ali hladno.

Vzorcju olja za oceno je potrebno priložiti kopijo analize, iz katere sta razvidna peroksidno število in kislinska stopnja olja.

Za ocenjevanje je potrebno dostaviti do 25. februarja 2009 po pol litra olja na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, za razstavo pa nagrajene izdelke v primerni embalaži 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

ŽGANJA

Za ocenjevanje žganja pridejo v poštev:

- naravne žgane pijače iz sadja,
- naravne žgane pijače iz grozdja.

V poštev pride le čisto žganje brez dodatkov z največ 55 % alkohola.

Za ocenjevanje je potrebno dostaviti 25. februarja 2009 najmanj pol litra žganja na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj,

za razstavo pa v primerni embalaži eno steklenico nagrajenega vzorca 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

SUHO SADJE

Za ocenjevanje suhega sadja pride v poštev:

- suho sadje z navedbo vrste sadja.

Za ocenjevanje je potrebno dostaviti po 1/2 kg suhega sadja ene vrste (ne mešano) do 25. februarja 2009 na KGZS Zavod Ptuj, za razstavo pa najmanj 1/2 kg nagrajenega vzorca v primerni embalaži 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

VINO

Za ocenjevanje vina pride v poštev: Vino s kmetij, ki so tržne pridelovalke vina in so vpisane v register pridelovalcev grozdja in vina. Ob prijavi je potrebno priložiti fotokopijo prijave pridelka, ki ste ga prijavili na upravni enoti, za vina posebne kakovosti pa še fotokopijo zapisnika o kontroli dozorevanja grozdja.

Vrsta vina:

- belo vino,
- rdečkasto vino,
- rdeče vino,
- pozna trgatav,

- izbor,
- jagodni izbor,
- suhi jagodni izbor,
- ledeno vino,
- gazirano vino,
- biserno vino, peneče vino.

Za ocenjevanje vina je potrebno dostaviti za posamezni vzorec po tri steklenice vina po 1 liter ali 0,75 l oz. po štiri steklenice, če je vino v manjši embalaži (0,5 l, 0,35 l, 0,25 l) 4. maja 2009 do 14. ure na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, za razstavo pa v primerni embalaži še eno steklenico.

SADNO VINO

Za ocenjevanje sadnega vina pride v poštev:

- jabolčno vino,
- hruškovo vino,
- višnjevo vino,
- sadno vino iz jagodičja.

Za oceno je potrebno dostaviti 4. maja 2009 po 2 steklenici sadnega vina na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, za razstavo pa v primerni embalaži še eno steklenico

SADNI IN ZELENJAVNI SOKOVI IN NEKTARJI

Za ocenjevanje sadnih in zelenjavnih sokov in nektarjev pridejo v poštev:

- sadni sok,
- grozdni sok,
- zelenjavni sok,
- sadni nektar,
- grozdni nektar,
- zelenjavni nektar.

V poštev pride le sok ali nektar iz ene vrste sadja. Za oceno je potrebno dostaviti do 3. marca 2009 po 1 liter soka na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, za razstavo pa v primerni embalaži eno steklenico nagrajenega vzorca 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

MARMELADE

Za ocenjevanje marmelade pridejo v poštev:

- marmelada iz ene vrste sadja,
- mešana marmelada,
- džem.

V poštev pridejo marmelade, pripravljene brez konzervansov. Za oceno je potrebno dostaviti do 25. februarja 2009 po 1 kozarec (najmanj 1/2 l) marmelade ali džema na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, za razstavo pa v primerni embalaži en kozarec nagrajenega vzorca 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

KOMPOTI

Za ocenjevanje kompotov pridejo v poštev:

- kompoti iz ene vrste sadja.

V poštev pridejo kompoti, pripravljene brez konzervansov. Za oceno je potrebno dostaviti do 25. februarja 2009 po 1 liter kompota na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, za razstavo pa v primerni embalaži en kozarec nagrajenega vzorca 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

KONZERVIRANA ZELENJAVA

Za ocenjevanje konzervirane zelenjave pridejo v poštev:

- kumare,
- paprika,
- pesa,
- zelje,
- repa,
- gojene gobe
- oljke
- ostala zelenjava (ena vrsta zelenjave)

V poštev pride konzervirana zelenjava, pripravljena brez konzervansov. Za oceno je potrebno dostaviti do 25. februarja 2009 po 1 liter shranka na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj, za razstavo pa v primerni embalaži en kozarec nagrajenega vzorca 20. maja 2009 do 10. ure v Minoritski samostan na Ptuj.

Organizator razstave Dobrote slovenskih kmetij Ptuj 2009

Kmetice in kmetje, ki želite sodelovati na razstavi, se javite na sedežu lokalne enote kmetijske svetovalne službe, kjer vam bo svetovalka-svetovalac elektronsko izpolnil/a prijavnico za vsak izdelek posebej. S seboj prinesite KMG MID vaše kmetije. Zadnji rok za prijavo je 16. februar 2009 do 12. ure. Prispevek - kotizacija za ocenjevanje znaša skupaj z DDV-jem 20 evrov na izdelek, razen za oljčno olje, za katerega je prispevek 40 evrov in ga vplačate ob prijavi. Vsak izdelek za ocenjevanje morate opremiti z deklaracijo, iz katere bo razvidno, za

kakšen izdelek gre, odstotke posameznih sestavin, vse dodatke, kdaj je bil izdelan in do kdaj je izdelek uporaben. Kmetije, ki svoje izdelke deklarirajo kot ekološke, morajo priložiti fotokopijo certifikata. VZORCI, KI BODO PREREZANI, V PREMAJHNIH KOLIČINAH ALI PREPOZNO DOSTAVLJENI, NE BODO OCENJENI! Organizatorji razstave vabijo kmetice in kmete, ki želijo prodajati svoje izdelke v času razstave na Ptuj, da to sporočijo pristojni svetovalki za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Obveščamo vas tudi, da organizator razsta-

ve pripravlja v aprilu na ljubljanski tržnici prireditve »Podeželje v mestu - Dobrote slovenskih kmetij«, na kateri bodo vsi tisti, ki bodo prijavili vsaj en izdelek v ocenjevanje, imeli možnost predstavitev in prodaje svojih izdelkov. Vsem tistim, ki bodo sodelovali na razstavi Dobrote slovenskih kmetij in bi svoje izdelke radi tržili, bo v katalogu, ki izide ob razstavi, dana možnost objave podrobnejših podatkov o kmetiji. Podrobnejše informacije lahko dobite pri svetovalkah za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti na vašem območju.

Sudoku

			3	8			6	
5		3		6			7	
		8						3
2				1	3			5
	8		5	9	2		4	
9			6	7				2
6						2		
	3			2		8		9
	2			3	1			

Kostelski želodec

Nadev:

- 1,5 kg starega kruha
- 20 jajc
- 5 dag kvasa
- 30 dag krače, šunke ali zarebrnic
- 40 dag suhe slanine,
- sol, poper,

- žlica masti ali olja,
- svinjski želodec ali dve debeli črevesi posušeni v dimu ali na zraku

Priprava:

Želodec namočimo v mlačni vodi in ga zmerno nadevamo. Za nadev zrežemo na kockice kruh, šunko in slanino. Jajca in kvas dobro razžvrkljamo, solimo, popopravimo in polijemo po kruhu, slanini in šunki. Vse rahlo premešamo, nadevamo želodec, ga zašpilimo ali zašijemo in damo v pomaščen pekač. Pustimo ga pol ure počivati, nato ga prelijemo z vročo maščobo in damo v peč, kjer ga pečemo pri 180°C približno uro in pol, da lepo zarumeni. Med peko ga večkrat prebodemo in prelijemo z lastnim sokom.

Dober tek!

Prešernov dan – slovenski kulturni praznik

Letos bomo 8. februarja zaznamovali 160. obletnico smrti pesnika dr. Franceta Prešerna.

Kljub temu, da večina državljanov dobro pozna tega pomembnega slovenskega literata, katerega pesem je postala besedilo državne himne samostojne slovenske države, je prav, da se ob tej priložnosti spomnimo nekaterih pomembnih mejnikov v njegovem življenju.

Dr. France Prešeren se je rodil 3. decembra 1800 v Vrbi na Gorenjskem kot tretji otrok in prvi sin matere Mine in očeta Šimna. Prešernova kmetija je veljala za ugledno in trdno kmetijo, zato so si tudi lahko privoščili, da so Franceta izšolali. Za to si je še posebej prizadevala njegova mati, ki je bila tudi sama za tiste čase dobro šolana in si je želela, da bi sin postal duhovnik. France je šolanje začel leta 1808 pri stricu duhovniku v bližini Grosuplja, od leta 1810 pa je obiskoval ljudsko šolo v Ribnici. Tri leta kasneje se je vpisal na gimnazijo v Ljubljani. Pot ga je nato

peljala na Dunaj, kjer je končal študij prava. V času študija v tedanji prestolnici se je Prešeren dodobra seznanil z deli pesnikov različnih obdobjev ter tudi sam pričel pisati. Po zaključenem študiju se je vrnil v Ljubljano, kjer je delal kot odvetnik, obenem pa so tu nastala njegova najpomembnejša dela.

Prešeren za časa življenja ni bil deležen priznanja, ki bi si ga zaslužil. Bil je razočaran, nekateri njegovi najbližji prijatelji so umrli, sam pa je postajal vedno bolj malodušen ter se je vdajal pijači. Umril je v Kranju v 49. letu starosti.

Dan njegove smrti je bil izbran za slovenski kulturni praznik, ki je dneva prost dan. Na ta dan številne galerije in muzeji ter druge kulturne ustanove odprejo svoja vrata za obiskovalce brez plačila.

»TATJANA ČOP

Razpis Mladi in kmetijstvo 2009

POGOJI SODELOVANJA

Na tekmovanjih Mladi in kmetijstvo sodelujejo 3-članske ekipe mladih s podeželja, ki se prijavijo na izpostavi Kmetijske svetovalne službe ali pri lokalnem Društvu podeželske mladine. Tekmovalci morajo biti člani društva, ki je včlanjeno v Zvezo slovenske podeželske mladine (ZSPM).

Dve osebi tekmovalne ekipe na dan kviza ne smeta biti starejši od 20 let (lahko pa na dan kviza praznujeta 20. rojstni dan), za tretjo osebo tekmovalne ekipe pa ni starostne omejitve. Za lanskoletno zmagovalno ekipo državnega tekmovanja starostne omejitve ne veljajo.

Tekmovalci lahko tekmujejo na treh stopnjah:

- občinski oz. lokalni,
- regijski oz. območni,
- državni.

Tekmovanja se izvedejo, če se prijavi vsaj dve ekipi. Prvovrščena ekipa se uvrsti na tekmovanje višje stopnje. Obvezna so regijska tekmovanja in samo zmagovalci teh lahko sodelujejo na državnem tek-

movanju. Regijska tekmovanja organizirajo naslednja območja: Primorska, Gorenjska, Dolenjska, Bela krajina, Posavje, Ljubljanska regija z Zasavjem, Celjska regija, Koroška, Podravje I, Podravje II ter Pomurje.

ČAS IN POTEK TEKMOVANJA

Občinska in regijska tekmovanja potekajo do 30. marca 2009. Državno tekmovanje Mladi in kmetijstvo bo 18. aprila 2009 na Osnovni šoli Dole pri Litiji. Na državnem tekmovanju sodelujejo ekipe, ki so bile najboljše uvrščene na regijskih tekmovanjih, v enaki sestavi kot na regijskih tekmovanjih. Brez predhodnega izbora tekmuje tudi ekipa lanskoletnega državnega tekmovanja, ki si je v letu 2008 pridobila čast organizatorja državnega tekmovanja za leto 2009 (DPM Hribci).

Pravila in razpise tekmovanj na lokalni in regionalni stopnji pripravijo organizatorji: lokalno društvo podeželske mladine in kmetijska svetovalna služba. Strokovno komisijo na tekmo-

vanjih sestavljajo organizatorji in strokovnjaki.

Pravilnik državnega tekmovanja je dostopen na spletnih straneh Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije: www.kgzs.si in Zveze slovenske podeželske mladine: www.zveza-zspm.si.

LITERATURA

Navzkrižna skladnost:

Priročnik za izvajanje zahtev navzkrižne skladnosti za kmetijska gospodarstva, Ljubljana, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 2008 (poglavja: Standard za nitrate, Standard za identifikacijo in registracijo živali, Standard za ugodno počutje živali)

Gozdarstvo:

Vrednotenje okroglega lesa, Franci Furlan, Boštjan Košir, Ljubljana, Gozdarska založba, 2006, Zbirka gozdarski nasveti; št. 6 (poglavja: vse, razen poglavja o krojenju iglavcev)

Odnosi z javnostmi:

Odnosi z javnostmi - priročnik za nevladne organizacije, Jure Brankovič, Ljubljana,

Mladinski svet Slovenije, 2007.

Dodatna literatura za regionalna in državno tekmovanje:

Zakon o društvih (ZDru – 1, Uradni list RS, št. 61/06, 91/08, 95/08).

Organizatorji tekmovanj lahko poleg predpisanih vsebin vključijo tudi druge vsebine, le pravočasno morajo obvestiti tekmovalce. Predpisana literatura je tekmovalcem na voljo na kmetijsko-gozdarskih zavodih, na izpostavah kmetijske svetovalne službe ter v knjižnicah.

LIKOVNA DELA

Na tekmovanju lahko z likovnimi deli sodelujejo tudi otroci s podeželja do 15. leta starosti. Letošnja tema je: **Zvoki podeželja.**

Tehnike likovnih del so lahko: barvana (suhe barvice, flomastri, vodenke, pasteli ...), lepljenka ali kombinirane tehnike.

Na zadnjo stran likovnega dela napišite: ime in priimek avtorja, starost, ime in priimek mentorja, naziv in naslov osnovne šole in vaš domači naslov.

Izdelek pošljite do 15. marca 2009 na naslov: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Sektor za kmetijsko svetovanje, Celovška 135, 1000 Ljubljana, s pripisom Mladi in kmetijstvo. **Najboljša likovna dela bodo nagrajena.**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine vabita, da se mladi prijavite in pomagajte oblikovati pestre in zanimive prireditve po vsej Sloveniji.

» ANDREJA KRT STOPAR

Društvo kmečkih žena Suha krajina - Žužemberk, Društvo vinogradnikov Suha krajina, Društvo čebelarjev Dvor

in

KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto, Kmetijska svetovalna služba vabijo na

13. tradicionalno Razstavo suhokranjskih dobrot.

Odprtje razstave s kulturnim programom bo **v soboto, 7. februarja 2009 ob 10. uri, v dvorani Lovske družine na Grajskem trgu v Žužemberku.**

Ogled razstave s pokušnjo in prodajo vin in drugih dobrot s kmetij bo: **v soboto, 7. februarja 2009 med 10. in 18. uro, v nedeljo, 8. februarja 2009 med 8. in 18. uro in v ponedeljek, 9. februarja 2009 med 8. in 17. uro.**